

**-ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

**ΘΕΜΑ: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΥΦΕΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 2008-2013. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ
ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ.**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΛΥΓΓΙΤΣΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΚΟΥΚΙΑΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2013

Ξεκινώντας την παρούσα εργασία νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κύριο Λυγγίτσο Αλέξανδρο για την πολύτιμη βοήθειά του στην ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας με θέμα «Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και ύφεσης στην ελληνική οικονομία 2008-2013. Προτάσεις για έξοδο από την κρίση».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
1) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	8
1.1) Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ.....	8
1.2) ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ ΠΩΣ ΦΤΑΣΑΜΕ ΩΣ ΕΔΩ.....	9
2) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	13
2.1) Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ.....	13
3) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	16
3.1) Η ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΦΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.....	16
3.2) ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΘΕΙΣΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΛΟΓΩ ΚΡΙΣΗΣ.....	18
4) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	19
4.1) ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΙΣΗ.....	19
5) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....	20
5.1) ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ.....	20
5.1.1) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	20
5.1.2) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ.....	22
5.1.3) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΖΥΜΗΣ.....	23
5.1.4) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ.....	24
5.1.5) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ.....	25
5.1.6) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΩΝ.....	26
5.1.7) Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.....	27
6) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ.....	35
6.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΧΑΡΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	35
6.2) ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ ΧΤΥΠΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2012.....	36
6.2.1) ΓΝΩΣΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.....	36
6.3) Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ.....	38
6.3.1) ΓΝΩΣΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.....	38
7) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ.....	39
7.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΚΛΑΔΟ.....	39
8) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ.....	40
8.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΩΡΑΣ.....	40

9) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ.....	42
9.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΛΟΓΩ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	42
10) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ.....	44
10.1) ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ.....	44
11) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ.....	46
11.1) ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	46
12) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ.....	51
12.1) ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.....	51
12.2) ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	55
13) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ.....	56
13.1) ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΦΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	56
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	59
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	61

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα μελέτη γίνεται ανάλυση των αιτιών αλλά και των συνεπειών της οικονομικής ύφεσης στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2008 έως 2013, καθώς και μια προσωπική πρόταση για την έξοδο από την κρίση που μαστίζει την χώρα μας τουλάχιστον την τελευταία εξαετία. Οι συνέπειες ποικίλουν στο σύνολό τους και αφορούν την ανεργία, τις εργασιακές σχέσεις, την βιομηχανία, τα μέσα μαζικής μεταφοράς, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τον αεροπορικό κλάδο, την αγορά ακινήτου και διάφορους άλλους τομείς του κοινωνικού συνόλου που έχουν πληγεί από την παρούσα κρίση σε εθνικό επίπεδο. Γίνεται τέλος μια προσπάθεια παρουσίασης μίας προσωπικής πρότασης για την έξοδο της χώρας από την κρίση με τον καλύτερο δυνατό και πιο σύντομο τρόπο ανοίγοντας νέους δρόμους και νέους ορίζοντες στην Ελληνική επιχειρηματικότητα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη αναλύει τα αίτια και τις συνέπειες της οικονομικής ύφεσης στην Ελλάδα κατά τα έτη 2008-2013 και εν κατακλείδι εμπεριέχεται μία προσωπική πρόταση για την έξοδο από την κρίση με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και στο μικρότερο χρονικό διάστημα που είναι εφικτό.

Έτσι λοιπόν στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση της γενεσιουργού αιτίας της κρίσης καθώς και μια αναδρομή για το πώς έγινε η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση αιτία πληγής και για την δική μας χώρα όπως και για όλες τις υπόλοιπες και ιδίως για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύετε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα καθώς και τα αίτια της προσπαθώντας να αποτυπωθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για τον αναγνώστη.

Από το τρίτο κεφάλαιο αρχίζει η ανάλυση των συνεπειών της οικονομικής ύφεσης ξεκινώντας με τις συνέπειες στην αγορά ακινήτων στην Ελλάδα καθώς και οι αλλαγές που επήλθαν στην επιλογή αγοράς περιουσίας.

Αμέσως μετά παρουσιάζονται οι συνέπειες που επέφερε οι οικονομική ύφεση στην Ελλάδα στον κλάδο της υγείας.

Παρακάτω γίνεται αναφορά στις επιπτώσεις που επήλθαν λόγω της κρίσης στον κλάδο της βιομηχανίας η οποία όπως φαίνεται δέχθηκε πολύ μεγάλο πλήγμα και όπως είναι φυσικό επόμενο η πτώση της βιομηχανίας έφερε και αύξηση της ανεργίας σε όσους είχαν βρει απασχόληση στον τομέα αυτό.

Ακολούθως παρουσιάζονται οι συνέπειες στον εμπορικό χάρτη της Ελλάδας καθώς και τρανταχτά παραδείγματα εμπορικών εταιρειών αλλά και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον χώρο της ενημέρωσης. Χτυπήθηκαν από την κρίση και επέλεξαν να αντιδράσουν άλλες με κλείσιμο και άλλες με έξοδο από την Ελλάδα.

Ακόμα και στις αεροπορικές εταιρείες υπήρξαν συνέπειες από την Ελληνική οικονομική ύφεση όπως φαίνεται στο έβδομο κεφάλαιο που στην ουσία είναι μία υπηρεσία η οποία αποτελεί αναγκαιότητα για το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Ελλάδας.

Στο όγδοο κεφάλαιο αναλύονται οι συνέπειες που προκάλεσε η οικονομική ύφεση στα μέσα μαζικής μεταφοράς της χώρας καθώς και η αύξηση του φαινομένου της λαθρεπιβίβασης το οποίο έχει λάβει καταστροφικές διαστάσεις.

Στο ένατο κεφάλαιο υπάρχουν οι συνέπειες λόγω της Ελληνικής οικονομικής ύφεσης στους μισθωτούς και τους συνταξιούχους από την φοροκαταιγίδα που προκλήθηκε λόγω της προσπάθειας του κρατικού μηχανισμού να εισπράξει έσοδα το ύψος των οποίων επέβαλαν οι δανειστές μας και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο πράγμα που δημιούργησε και την αποσταθεροποίηση στην Ελληνική αγορά δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού έχασε χρήματα μέσω της φορολογίας που θα διοχέτευε στην αγορά για την κάλυψη των αναγκών του.

Αμέσως μετά γίνεται αναφορά στις συνέπειες που έχει η παρούσα οικονομική ύφεση στους νέους της χώρας καθώς βλέπουν μέρα με την ημέρα τα όνειρά τους να καταστρέφονται λόγω των δυσμενών συνθηκών εξεύρεσης εργασίας και ειδικότερα εργασίας που να είναι συναφή με τις σπουδές τους.

Στο ενδέκατο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση των συνεπειών που έχει η κρίση στην απασχόληση αλλά και στην ανεργία. Στο σημείο αυτό έχουμε τον κύριο παράγοντα της οικονομικής αδυναμίας της αγοράς καθώς όπως παρατηρείτε μειώνετε κατά πολύ η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών-εργαζομένων.

Όπως φαίνεται ακολούθως υπήρξαν συνέπειες και στις εργασιακές σχέσεις με τις επιχειρήσεις να προσπαθούν να βγάλουν κέρδος μειώνοντας το κόστος παραγωγής και συγκεκριμένα το κόστος εργασίας. Πράγμα που επέφερε νέες μορφές εργασίας με μειωμένες αποδοχές λιγότερες ώρες και ημέρες εργασίας καθώς και μεγάλη αύξηση της ανασφάλιστης εργασίας στην χώρα.

Στο προτελευταίο κεφάλαιο της παρούσας μελέτης υπάρχει μία προσωπική πρόταση για την έξοδο από την κρίση στο άμεσο μέλλον και με τρόπο τέτοιο ώστε να επέλθει ανάπτυξη του επιχειρηματικού κόσμου και κατά συνέπεια μείωση της ανεργίας και μάλιστα με μία μορφή εσωτερικής χρηματοδότησης αλλά και χρήσης των κεφαλαίων του ΕΣΠΑ. Κλείνοντας βρίσκονται τα συμπεράσματα που απορρέουν από την μελέτη αυτή.

1) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.1) Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ.

Κρίση είναι μία εκτροπή από την κατάσταση της κανονικότητας η οποία μπορεί να έχει πολλές διαστάσεις αντικανονικότητας από μία κατάσταση απλής διαταραχής μέχρι την κατάσταση μη ελεγχόμενων γεγονότων και την κατάσταση του χάους και του πανικού. Συνεπώς, μία κρίση εμπεριέχει μία απειλή σχετικά με τους πόρους και τους ανθρώπους, την απώλεια του ελέγχου και ορατές ή αόρατες συνέπειες στους ανθρώπους, τους πόρους και τους οργανισμούς. Ολόκληρος ο κόσμος αντιμετωπίζει σήμερα μια γενικευμένη οικονομική κρίση, η οποία οφείλεται στη χρηματοπιστωτική κρίση που ξεκίνησε αρχικά από την Αμερική, λόγω της αδυναμίας ελέγχου χορήγησης ενυπόθηκων δανείων χαμηλής εξασφάλισης. Τα δάνεια αυτά δόθηκαν σε αφερέγγυους δανειολήπτες με χαμηλό εισόδημα, οι οποίοι αδυνατούσαν να επιστρέψουν τα χρήματα που πήραν. Η κρίση των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων εκδηλώθηκε αρχικά στις ΗΠΑ, όταν οι κεντρικές τράπεζες παρενέβησαν για να ενισχύσουν τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος. Η κρίση αυτή δεν ήταν απρόβλεπτη. Τα δημοσιεύματα που την προέβλεπαν ήταν αρκετά, και μάλιστα αρκετά χρόνια πριν την εκδήλωσή της, αλλά περνούσαν μάλλον απαρατήρητα μέσα σε ένα κλίμα γενικής ευφορίας. Οι αγορές φαίνεται ότι εξεπλάγησαν από την εκδήλωση της κρίσης, στις 9 Αυγούστου του 2007, αρχικά στις ΗΠΑ. Πολλοί αναλυτές και ερευνητές είχαν επιστήσει την προσοχή στους κινδύνους που προέρχονταν από τη συνύπαρξη της υπερβολικής ρευστότητας, των διαδικασιών παροχής ενυπόθηκων χρηματοδοτήσεων και των παρακινδυνευμένων χρηματοοικονομικών καινοτομιών, ακόμη και των επιπτώσεών τους στον τομέα του πολεοδομικού σχεδιασμού. Κατά τα τελευταία 20 χρόνια έχουν ξεσπάσει οικονομικές κρίσεις σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο στη Νοτιοανατολική Ασία (1997), στη Ρωσία (1998), στην Τουρκία (2000),

στην Αργεντινή (2001). Άλλες οφείλονταν σε υπερδανεισμό από μεγάλες τράπεζες και κυβερνήσεις (Ν.Α Ασίας και Αργεντινή), άλλες σε κακοδιαχείριση και υπερβολική έκθεση σε κίνδυνο (Τουρκίας και Αργεντινή). Η σημερινή κρίση γεννήθηκε σε ένα μάλλον μικρό κομμάτι της αγοράς κεφαλαίων των ΗΠΑ, στη λεγόμενη δευτερογενή ενυπόθηκη αγορά, αλλά γενικεύτηκε σε όλες τις υπόλοιπες αγορές μέσω ενός μηχανισμού δημιουργίας δομημένων ομολόγων. Η κρίση αυτή φανέρωσε τις εξαιρετικές αδυναμίες, αλλά και την αναποτελεσματικότητα του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

1.2) ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ ΠΩΣ ΦΤΑΣΑΜΕ ΩΣ ΕΔΩ.

Το 2008 έσπασε θα λέγαμε ένας κύκλος της οικονομικής αλυσίδας που έμελλε να αλλάξει τις ισχύουσες ισορροπίες και να δημιουργήσει αρκετά προβλήματα, όπως φάνηκε, για την Παγκόσμια Οικονομία. Οι οικονομολόγοι ήρθαν αντιμέτωποι με καταστάσεις που είχαν διαβάσει μόνο στα βιβλία της οικονομικής επιστήμης. Παρά την τεράστια τεχνολογική και κοινωνική εξέλιξη που γνώρισε ο κόσμος τις τελευταίες δεκαετίες, τα προβλήματα αλλά και οι επιπτώσεις της κρίσης θυμίζουν αρκετά την κρίση 1929. Ξεκινώντας την ανάλυση μπορούμε να εντοπίσουμε την αρχή της παρούσας κρίσης τέσσερις δεκαετίες πριν. Από την δεκαετία του 70, διαμορφώθηκε μια συνεχής ροή κεφαλαίων από κάθε γωνιά του ευημερούντος καπιταλιστικού κόσμου προς τις ΗΠΑ. Αυτή η ροή δικαιολογούνταν από έναν συνδυασμό τεσσάρων παραγόντων:

- (α) της αύξησης της σχετικής ανταγωνιστικότητας των Αμερικανικών επιχειρήσεων,
- (β) των υψηλών επιτοκίων,
- (γ) του χαμηλότερου πληθωρισμού τιμών και μισθών και
- (δ) των δαπανών του Αμερικανικού κράτους υπέρ των εταιρειών που παρήγαν προϊόντα του ενδιαφέροντος της αμυντικής βιομηχανίας.

Ο υπόλοιπος κόσμος συντηρούσε τα όλο και αυξανόμενα ελλείμματα της Αμερικής, η οποία απολαμβάνοντας τα κεφάλαια που εισέρεαν, δεν είχαν λόγο να προβούν σε περικοπή δημοσίων δαπανών αλλά ούτε και να περιορίσουν την τεράστια ιδιωτική κατανάλωση. Η Wall Street συσώρευε πολύ μεγάλα κεφάλαια τα οποία

φυσικά δεν θα μπορούσαν να αφήσουν ασυγκίνητους τους τραπεζίτες. Αντί λοιπόν να αποθησαυρίζουν προτίμησαν να τα αξιοποιούν στο έπακρο. Η αγορά χρηματοοικονομικών προϊόντων άρχισε να παράγει νέο ιδιωτικό χρήμα υπό τη μορφή παράγωγων και δομημένων ομολόγων, μεταξύ άλλων. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα που αντιστοιχούσε στο 3% της Αμερικανικής οικονομικής δραστηριότητας, το 1971 εκτινάχθηκε στο 42% το 2007. Όμως τα προϊόντα που κατασκευάστηκαν για την διαχείριση του κινδύνου και απέφεραν ιλιγγιώδη κέρδη, ήταν εκείνα που εν τέλει οδήγησαν στην κρίση. Η Αμερικανική οικονομία πήγαινε προς το κορύφωμά της, αλλά στα πλαίσια της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας ο μέσος Αμερικάνος έβλεπε το εισόδημα του να παραμένει στάσιμο. Σε μια προσπάθεια διόρθωσης αυτής της κατάστασης οι Αμερικάνοι καταναλωτές άρχισαν να δανείζονται χρησιμοποιώντας ως εγγύηση τα σπίτια τους. Έτσι, η Wall Street κατέληξε να διαχειρίζεται, από τη μία ένα τεράστιο όγκο ξένων κεφαλαίων που έμπαιναν στη χώρα και από την άλλη την ανάγκη μιας καλύτερης ζωής που φυσιολογικά θα κατέληγε τη χώρα στη χρεοκοπία. Κατά το έτος 2001 το παγκόσμιο εισόδημα ήταν \$49 τρις ενώ τα παράγωγα κυμαίνονταν στα \$85 τρις. Έξι χρόνια αργότερα, το παγκόσμιο εισόδημα άγγιξε και αυτό τα \$85 τρις, αυτή τη φορά όμως η αξία των παραγωγών είχε εκτοξευθεί στα \$670 τρις. Την ίδια περίοδο οι τιμές των ακινήτων στην Αμερική αυξήθηκαν περίπου 125% ενώ τα εισοδήματα παρέμεναν σταθερά. Στα μέσα του 2007, άρχισαν οι πρώτες αμφιβολίες να βγαίνουν αληθινές αναφορικά με την φερεγγυότητα αυτών των τραπεζικών προϊόντων. Η μετατροπή της τάσης ανόδου των τιμών των ακινήτων, στις ΗΠΑ, συνοδεύτηκε από την κρίση στην αγορά ενυπόθηκων δανείων υψηλού κινδύνου. Η αγορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άρχισε να καταρρέει, διότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ήταν εκτεθειμένα σε πολύπλοκα δομημένα προϊόντα, η αξιοπιστία των οποίων είχε λανθασμένα επιβεβαιωθεί από τις εταιρίες αξιολόγησης πιστοληπτικού κινδύνου. Ο καιροσκοπισμός και η απληστία είχαν προ πολλού μειώσει τις αντιστάσεις των οίκων αξιολόγησης οι οποίοι παρέβλεψαν να σημειώσουν την επικινδυνότητα των παράγωγων προϊόντων, τα οποία βασίζονταν σε δανειακές συμβάσεις, οι οποίες ήταν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους επισφαλείς. Όσο περισσότερα χρήματα δάνειζαν οι τράπεζες για αγορά σπιτιών σε εργαζόμενους με παγωμένους μισθούς, τόσο ανέβαιναν οι τιμές των ακινήτων, τόσο πιο πολλά χρήματα δανείζονταν οι εργαζόμενοι και ο κύκλος συνεχιζόταν. Στον παραλογισμό αυτό ήρθε να προστεθεί η ιδέα της μετατροπής των χρεών των εργαζόμενων σε παράγωγα, πράγμα που θα

μπορούσε να μοιάζει με απασφάλιση χειροβομβίδας. Και όμως η υπερβολή δεν εξαντλούνταν εκεί. Οι δημιουργοί των τοξικών παραγώγων αφού πρώτα τα πουλούσαν, έσπευδαν έπειτα να ποντάρουν στην αποτυχία τους. Ο κατακερματισμός των εποπτικών αρχών στις ΗΠΑ δεν επέτρεψε την άμεση διάγνωση της κρίσης και πολύ περισσότερο τον έγκαιρο και αποτελεσματικό συντονισμό για την αντιμετώπισή της. Η κρίση εξαπλώθηκε πολύ γρήγορα αποκαλύπτοντας την αδυναμία του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου καθώς και την συστηματική του παραβίαση και όχι μόνο λόγω της σύγκρουσης συμφερόντων που αντιμετώπιζαν οι εταιρίες αξιολόγησης πιστοληπτικού κινδύνου. Η μεταφορά της κρίσης στην Ευρώπη ήταν θέμα χρόνου. Πρώτο θύμα ήταν η επενδυτική τράπεζα Northern Rock της Βρετανίας η οποία και κρατικοποιήθηκε για να μην καταρρεύσει. Στην συνέχεια πέρασε στις Ελβετικές και Γερμανικές τράπεζες. Τον Μάρτιο του 2008, Η Bear Stearns, μια από τις μεγαλύτερες επενδυτικές τράπεζες των ΗΠΑ, εξαγοράσθηκε από την J.P. Morgan, για να αποφύγει την πτώχευση, κατόπιν μεσολάβησης της FED και εγγύησης του Αμερικάνικου δημοσίου. Η απόφαση αυτή ήταν η αρχή μιας νέας εποχής κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές ήταν έτοιμες να παρέμβουν για να αποτρέψουν, από την αρχή του, έναν ενδεχόμενο κατάρρευσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η παγκόσμια οικονομία δεν είχε να αντιμετωπίσει μόνο τη χρηματοπιστωτική κρίση αλλά και άλλα δύο γεγονότα: την άνοδο των τιμών των εμπορευμάτων, ιδίως του πετρελαίου και των τροφίμων, και τις ανισορροπίες που προκλήθηκαν στις αγορές κατοικίας, όχι μόνο στην Αμερική, αλλά και σε πολλές χώρες της ευρωζώνης όπως η Ιρλανδία και η Ισπανία, από την ιδιαίτερα χαλαρή νομισματική πολιτική των περασμένων εποχών. Όταν δε, οι αρχές της Αμερικής παρενέβησαν για να σώσουν τις Fannie May και Freddy Mac, αλλά αποφάσισαν να αφήσουν τη Lehman Brothers να πτωχεύσει, η αβεβαιότητα έδωσε τη θέση της σε πανικό και ουσιαστικό πάγωμα της διατραπεζικής αγοράς επεκτείνοντας ραγδαία την κρίση και στην πραγματική οικονομία. Τα 670 τρις δολάρια παραγώγων έπαιζαν τον ρόλο ενός ιδιωτικού χρήματος που οι τράπεζες και οι μεγάλες εταιρείες χρησιμοποιούσαν για τις μεταξύ τους συναλλαγές. Η χρηματοοικονομική κρίση μετατράπηκε σε οικονομική όταν οι τράπεζες περιόρισαν τις πιστώσεις προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, αφού η μείωση των κεφαλαίων τους από τις απώλειες στην αξία των περιουσιακών τους στοιχείων επέφερε πολλαπλασιαστική αναγκαστική μείωση του μεγέθους του ενεργητικού τους ώστε να διατηρηθεί η κεφαλαιακή τους επάρκεια. Αυτό έγινε ιδιαίτερα εμφανές στη χρηματοδότηση του διεθνούς εμπορίου, το οποίο και κλυδωνίστηκε λίγο πριν το

τέλος του 2008 και εξακολουθεί να βρίσκεται σε λεπτή ισορροπία ως σήμερα. Το ντόμινο που βρισκόταν σε εξέλιξη αποπειράθηκαν να σταματήσουν τα κράτη και, υπό καθεστώς πανικού, επιχείρησαν να καλύψουν την απληστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, των προηγούμενων δεκαετιών, με χρήμα των φορολογουμένων και πολιτικές παρεμβάσεις. Αυτό έγινε πιο ορατό από οπουδήποτε αλλού στην ευρωπαϊκή ένωση εξαιτίας της ιδιοσυγκρασιακής της φύσης. Πολλές διαφορετικές οικονομίες, με διαφορετικές ανάγκες, οι οποίες έπρεπε να εναρμονιστούν και να συμβαδίσουν. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα οικονομίας οι πολίτες της οποίας αναγκάστηκαν να πληρώσουν, με δημόσιο χρήμα, εν μια νυκτί, τα συσσωρευμένα λάθη των τραπεζών υπήρξε η Ιρλανδία. Το 2009 η ύφεση είχε κλιμακωθεί στην Ευρώπη και η απειλή μετατρέποταν σε κρίση δημοσίου χρέους μιας και τα κράτη της Ευρωζώνης αποφάσισαν να επωμιστούν το χρέος για να διασώσουν το τραπεζικό σύστημα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανακοίνωνε συνεχείς μειώσεις του επιτοκίου, το οποίο έφτασε το ιστορικό χαμηλό επίπεδο του 1%. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμούσε συρρίκνωση της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά 4%. Μετά τα όσα είχαν προηγηθεί κανείς δεν ήταν διατεθειμένος να δανείζει φθηνά πια, ειδικά όσους ήταν αφερέγγυοι. Μέσα στο 2010 οι ελλειμματικές χώρες της ένωσης, με προεξέχουσα την Ελλάδα, και με αφορμή το κόστος δανεισμού, είδαν να εξελίσσεται ένα σενάριο καταστροφής πάνω στο οποίο πόνταραν πολύ μεγάλα ποσά οι αγορές. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που είχαν διασωθεί με ενέσεις ρευστότητας από τα κράτη, οργάνωναν τώρα επιθέσεις εναντίον τους, οδηγώντας το κόστος δανεισμού σε ανεπίτρεπτα ύψη. Πριν την διάλυση της ευρωζώνης, για χάρη της απληστίας των αγορών, η Ευρώπη ανασυντάχτηκε. Προτάθηκαν λύσεις περισσότερο ή λιγότερο συμβατές με το πρόβλημα, ανάμεσα στις οποίες ήταν η χορήγηση δανείων υπό προϋποθέσεις, η δημιουργία ευρωομολόγου, ο μηχανισμός στήριξης και άλλα. Οι λύσεις αυτές βασίζονταν κυρίως τον επαναδανεισμό ελλειμματικών κρατών, μια διαδικασία που βύθιζε στην ύφεση όχι μόνο τα υπερχρεωμένα κράτη αλλά και τις πλεονασματικές οικονομίες της Ευρωζώνης. Έτσι, κατά την διάρκεια του 2010, οι πολιτικές αρχές της Ευρωζώνης εμφανίστηκαν να καταδιώκουν ασθμαίνοντας τα γεγονότα, χωρίς να δύνανται να συμφωνήσουν αναφορικά με το εύρος της απαιτούμενης διακυβερνητικής συνεργασίας. Με το ξεκίνημα του 2011 ο χρόνος φαίνεται να μετράει αντίστροφα. Η πρόσφατη αύξηση του πληθωρισμού στην Γερμανία, η επικείμενη αύξηση των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η διστακτικότητα της Γερμανίας να αναλάβει ενεργό δράση εντός της

Ευρωζώνης, η σίγουρη πτώση της Πορτογαλίας και της Ισπανίας οδηγούσαν την ευρωζώνη στον όλεθρο. Αυτή τη φορά όμως το διακύβευμα δεν είναι η κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού τομέα ή της αγοράς ομολόγων, αλλά η αποφυγή διάλυσης του ευρώ και της ενωμένης Ευρώπης, και ενώ όλος ο πλανήτης εξακολουθούσε να βρίσκεται σε καθεστώς αβεβαιότητας, το επίκεντρο των εξελίξεων είχε μεταφερθεί στην Ευρώπη. Η ένταξη της Ελλάδας και της Ιρλανδίας στον μηχανισμό στήριξης, η εξαγγελία των ηγετών Γαλλίας και Βρετανίας για περίοδο λιτότητας και η πρόσφατη παραίτηση του πρωθυπουργού της Πορτογαλίας έδειχναν ότι με τις υπάρχουσες συνθήκες και πολιτικές η κατάσταση δεν επρόκειτο να αποκλιμακωθεί.

Χωρίς αμφιβολία η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση επηρέασε και την Ελλάδα όπως και κάθε άλλη χώρα στον κόσμο. Αλλά δεν είναι αυτός ο κύριος λόγος της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Ακολούθως θα αναλυθεί η δημιουργία της κρίσης στην Ελλάδα καθώς και οι επιπτώσεις της σε διάφορους τομείς.

2) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1) Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ.

Η Ελληνική οικονομία επηρεάζεται από σειρά παραγόντων τόσο εσωτερικών όσο και διεθνών. Η διεθνής οικονομική κρίση είναι γεγονός, δεν μπορεί όμως να αποτελέσει άλλοθι για τα προβλήματα μας. Η προσέγγιση ότι η κρίση είναι διεθνής και τα προβλήματα της οικονομίας προέρχονται από αυτή είναι αναποτελεσματική. Οδηγεί σε λανθασμένες επιλογές και αδιέξοδα και τελικά δεν βοηθά στην ανασυγκρότηση της οικονομίας, στην εξομάλυνση των ανισορροπιών και των κοινωνικών προβλημάτων συνοχής, που αυτή δημιουργεί.

Κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης βιώνει την οικονομική κρίση με διαφορετικό τρόπο, σε διαφορετική έκταση και ένταση, ανάλογα με τη δομή στην οικονομική της διάρθρωση.

Διαφορετικά βιώνει η Γαλλία και η Γερμανία την κρίση και διαφορετικά οι χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου όπως η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ελλάδα. Έτσι, κάθε χώρα δρα στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της, στο μέτρο των αναγκών και των προβλημάτων της και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της. Οι αρνητικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας επιβάλλουν να εντοπιστούν και να κατανοηθούν τα αίτια που οδήγησαν στη σημερινή πραγματικότητα για να ασκηθούν οι κατάλληλες και αποτελεσματικές πολιτικές για την αντιμετώπιση τους. Τα αίτια της κρίσης πρέπει να αναζητηθούν αφενός στα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν αλλά και στη διεθνή συγκυρία της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης που τα ανέδειξε με εντονότερο τρόπο. Κυρίαρχο χαρακτηριστικό της οικονομίας μας είναι ύπαρξη διαρθρωτικών προβλημάτων πολύ πριν την εμφάνιση της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, τα οποία διογκώθηκαν τα τελευταία χρόνια με την εμμονή στην άσκηση πολιτικών στη κατεύθυνση των αυτορρυθμιζόμενων αγορών.

Η κρίση στη χώρα μας αναμένεται να έχει μεγαλύτερο βάθος και διάρκεια από ότι σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακριβώς γιατί η δομή και τα διαρθρωτικά της προβλήματα όχι μόνο είναι διαφορετικά, αλλά διατηρούνται και καθημερινά γίνονται μεγαλύτερα, αντί να αμβλύνονται, κάτω και από τις συνθήκες της διεθνούς κρίσης. Οι μακροοικονομικές ανισορροπίες της Ελληνικής Οικονομίας αποτυπώνονται στη συνεχή επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης και στα διατηρούμενα και συνεχώς διογκούμενα Ελλείμματα του Δημοσίου και του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών, στο ύψος του Δημόσιου Χρέους, τα οποία έχουν βγει εκτός ελέγχου, γεγονός που καθιστούν την οικονομία, ακόμη πιο ευάλωτη και στους εξωτερικούς παράγοντες της διεθνούς οικονομικής κρίσης, λειτουργούν αποσταθεροποιητικά και περιορίζουν τα αποθέματα ανάπτυξης χώρας.

Η παραγωγική βάση της Ελληνικής Οικονομίας είναι μηδαμινή καθώς στηρίχθηκε, σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, σε τομείς όπως ο τουρισμός, η ναυτιλία και η οικοδομή, κλάδοι που πλήττονται πρώτοι και με ιδιαίτερη ένταση από την κρίση. Ακόμη, οι Τράπεζες το πιο ισχυρό τμήμα του ελληνικού κεφαλαίου, οι οποίες

λειτουργήσαν με πρωτόγνωρους ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, με την επέκτασή τους στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, μαζί με άλλες μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις, είναι εκτεθειμένες στην διεθνή κρίση με την ανάληψη υψηλών κινδύνων, καθώς η κρίση αυτή πλήττει με ιδιαίτερη σφοδρότητα τις χώρες αυτές. Τα ελλείμματα, το δημόσιο χρέος, ή άνιση κατανομή των φορολογικών βαρών και του παραγόμενου πλούτου και τα άλλα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας δεν είναι μονοσήμαντα τα αίτια της κρίσης αλλά η συνέπεια χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών και πολιτικών που εφαρμόστηκαν, τα οποία στη συνέχεια ως δευτερογενή αίτια αναπαράγουν και ανατροφοδοτούν την κρίση της οικονομίας.

Έτσι, βασικό χαρακτηριστικό της κρίσης είναι η ανατροφοδότηση της που δημιουργεί νέα προβλήματα και ανισότητες, σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Σε ό,τι αφορά τη διεθνή κρίση, αυτή δεν οφείλεται σε συγκυριακούς λόγους. Είναι μια κρίση περισσότερο συστημική παρά κυκλική κρίση, που θίγει τα όρια του προτύπου παραγωγής και διανομής του πλούτου και γενικότερα το σύστημα αξιών. Αμφισβητείται η δομή και οι λειτουργίες των επιμέρους συστημάτων και αγορών. Η κρίση δηλαδή παράχθηκε από το ίδιο το σύστημα, είναι το αποκορύφωμα της τριακονταετούς κυριαρχίας σε παγκόσμιο επίπεδο μιας οικονομικής θεώρησης και πολιτικής που βασίζεται στις πλήρως απελευθερωμένες και αυτορρυθμιζόμενες αγορές με τη σταδιακή απομάκρυνση του κοινωνικού κράτους και των πολιτών από τις οικονομικές λειτουργίες. Στη λογική ότι η κυβερνητική δραστηριότητα πρέπει να περιοριστεί και να αντικατασταθεί από τις δυνάμεις της αγοράς που ξέρουν να αυτορρυθμίζονται ώστε να δημιουργείται το καλύτερο αποτέλεσμα. Η απληστία ως αίτιο της κρίσης δεν αρκεί είναι ηθικολογία. Γιατί όταν οι δυνάμεις της αγοράς λειτουργούν ανεξέλεγκτα, χωρίς αποτελεσματική ρύθμιση και εποπτεία δίνεται η δυνατότητα μεγαλύτερης ανάπτυξης στα μεγάλα συμφέροντα, δημιουργώντας ανισότητες και αντί να διασπείρουν τους κινδύνους τους αυξάνουν. Οι ακολουθούμενες πολιτικές οδήγησαν στην οικονομική κρίση και για αυτό και πάνω από όλα η κρίση είναι πολιτική.

Η Ελλάδα λοιπόν ως χώρα που αποτελεί κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χτυπημένη από την οικονομική κρίση παρουσιάζει μία σειρά από επιπτώσεις σε πολλούς τομείς της χώρας καθώς ως γνωστόν η οικονομία αποτελεί αλυσίδα που ο κάθε κρίκος επηρεάζεται από τον άλλον. Παρακάτω αναλύονται οι επιπτώσεις της κρίσης στην Ελλάδα στους πιο σημαντικούς τομείς της κοινωνίας μας.

3) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3.1) Η ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΦΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.

Η αγοραπωλησία των ακινήτων στην Ελλάδα αυτή την στιγμή παρουσιάζει τιμές σε πολλές περιπτώσεις χαμηλότερες από τις αντικειμενικές αξίες που έχουν οριστεί από το κράτος με κυριότερο παράδειγμα αυτό της Αττικής, που ως πρωτεύουσα φέρει τον μεγαλύτερο αριθμό κατοίκων. Ειδικότερα στις ακριβές περιοχές, οι τιμές πώλησης κινούνται στα επίπεδα των αντικειμενικών αξιών. Οι τιμές έχουν πέσει, καθώς η αγορά παραμένει παγωμένη με 270.000 ακίνητα να παραμένουν απούλητα για δύο χρόνια. Στην Κυψέλη, στα Πατήσια, στον Κολωνό και γενικότερα στις υποβαθμισμένες περιοχές ο αγοραστής πληρώνει κάτω από τις τιμές που ορίζει η Εφορία. Σε δύσκολη θέση βρίσκονται και οι ιδιοκτήτες ακινήτων των ακριβών περιοχών, που προσπαθούν να τα πουλήσουν εξαιτίας της υπέρμετρης φορολόγησης που επέβαλε το υπουργείο Οικονομικών. Για παράδειγμα ένας ιδιοκτήτης ακινήτου στο Ψυχικό, που η αντικειμενική του αξία φτάνει τα 4,5 εκατ. ευρώ, καλείται να πληρώνει φόρο 37.000 ευρώ τον χρόνο στο ελληνικό κράτος. Στην περιοχή του Ψυχικού οι αντικειμενικές αξίες ανέρχονται περίπου στα 10.000 ευρώ το τετραγωνικό, με αποτέλεσμα το ακίνητο να γίνεται απλησίαστο ακόμη και για τους οικονομικά δυνατούς αγοραστής, οι οποίοι στην παρούσα φάση το αποφεύγουν λόγω των επιπρόσθετων βαρών του ακινήτου. Η πολύ μεγάλη φορολόγηση του ακινήτου, η υπερπροσφορά κατοικιών προς πώληση και το μηδαμινό αγοραστικό ενδιαφέρον έχουν προκαλέσει την πτώση των τιμών, που σε ορισμένες περιπτώσεις ξεπερνά το 50% την τελευταία πενταετία. Οι αποκλίσεις των τιμών τρομάζουν τους πωλητές, ενώ δεν συγκινούν τους αγοραστής. Για παράδειγμα στο Κολωνάκι, ένα διαμέρισμα άξιζε 620.000 ευρώ το 2008 και σήμερα προσφέρεται στα 320.000 ευρώ σημειώνοντας πτώση 43,55%. Στην περιοχή της Κυψέλης μία γκαρσονιέρα πωλείται προς 9.000

ευρώ, όταν στις καλές εποχές της κτηματαγοράς η αξία της ήταν στα 32.000 ευρώ. Μία μεζονέτα 240 τ.μ. στα Μελίσσια είχε αξία 550.000 ευρώ και σήμερα έχει κατακυλλήσει στα 350.000. Στην πλατεία Μαβίλη, η αξία ακινήτου 53 τ.μ. του πρώτου ορόφου, από τα 88.000 ευρώ το 2008, μειώθηκε στα 31.000 το 2012. Στην οδό Βασιλίσσης Σοφίας, ακίνητο του 3 ορόφου στα 80 τ.μ. σήμερα προσφέρεται στα 130.000 ευρώ έναντι 200.000 ευρώ, το οποίο έχει συμπληρώσει 20 έτη ζωής.

Στο Μαρούσι η πτώση είναι της τάξης του 27,78%. Η αξία του ακινήτου έπεσε στα 65.000 ευρώ τον Δεκέμβριο του 2012, ενώ το 2008 το τίμημα για την απόκτησή του έφτανε στα 90.000 ευρώ. Το 2012 η αγορά έκλεισε με πτώση έως 35% στα μισθώματα των κατοικιών λόγω της μείωσης της ζήτησης και της επιδίωξης του ιδιοκτήτη να βρει έναν ενοικιαστή που θα του κατέβαλε το μίσθωμα καθώς μεγάλο μέρος των ενοικιαστών αδυνατούσαν και αδυνατούν να πληρώσουν το μίσθωμα στον ιδιοκτήτη του ακινήτου με αποτέλεσμα να κάνουν πιο δύσκολη την οικονομική θέση του ιδιοκτήτη. Ειδικότερα, στα ανατολικά και στα δυτικά προάστια της Αττικής η υποχώρηση ήταν 25%-35% και τα ενοίκια κυμαίνονταν από 4,5 έως 6,3 ευρώ ανά τ.μ. Στα βόρεια προάστια, από 4 έως 14 ευρώ ανά τ.μ., η μείωση σε σύγκριση με το 2010 ανερχόταν σε 20%-30%. Στην περιοχή τα μεγάλα ακίνητα προς ενοικίαση ξέμειναν από πελάτες, καθώς αρκετά υψηλόβαθμα στελέχη εταιρειών έχασαν τη δουλειά τους και υποχρεώθηκαν να επιστρέψουν στο σπίτι των γονιών τους. Οι τιμές τους υποχώρησαν έως 50% για ακίνητα με εμβαδόν άνω των 250 τετραγωνικών μέτρων. Στα ακριβά νότια προάστια, δηλαδή στις παράλιες περιοχές της Αττικής, η πτώση ήταν της τάξης του 20%, με τα ενοίκια των διαμερισμάτων να κινούνται μεταξύ 7 και 16 ευρώ ανά τ.μ. Σημαντικός αριθμός ιδιοκτητών δεν λαμβάνει το μίσθωμα που είχε συμφωνηθεί αρχικά με τον ενοικιαστή, διότι αρκετοί στη συνέχεια έχασαν τη δουλειά τους και κάποιοι άλλοι υπέστησαν μείωση των αποδοχών τους.

Οι δύο πλευρές αναζητούν μία μέση λύση και το πρώτο βήμα γίνεται από τον ιδιοκτήτη, ο οποίος αρχικά αποδέχεται το οικονομικό πρόβλημα του ενοικιαστή. Έτσι δίνεται πίστωση χρόνου και η εξόφληση γίνεται με διακανονισμό, ενώ σε αντίθετη περίπτωση ο ιδιοκτήτης ζητά την παρέμβαση της Δικαιοσύνης, για να προχωρήσει στη συνέχεια στην έξωση του κακοπληρωτή.

3.2) ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΘΕΙΣΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΛΟΓΩ ΚΡΙΣΗΣ.

Κατά την τελευταία διετία οι Έλληνες γονείς έστρεψαν την προσοχή τους σε αγροτεμάχια με ελιές και ροδιές, αντί για μεζονέτες ή διαμερίσματα για να αφήσουν ως κληρονομιά στα παιδιά τους, καθώς η αγροτική γη, που μπορεί να αποδώσει άμεσα μία πρόσοδο στον ιδιοκτήτη, τείνει σταδιακά να θεωρείται εξυπνότερη επένδυση από μια κατοικία. Η κρίση επανέφερε το ενδιαφέρον ξένων επενδυτών για ξενοδοχεία σε Θεσσαλονίκη και Χαλκιδική.

Η στροφή αυτή δεν είναι η μόνη αλλαγή που έφερε στον κλάδο των ακινήτων η οικονομική κρίση στην Ελλάδα, αφού η πτώση των τιμών έχει ανοίξει την επενδυτική όρεξη πολλών αλλοδαπών για αγορές στη χώρα μας για παράδειγμα, ξενοδοχείων στη Θεσσαλονίκη και το πρώτο και δεύτερο πόδι της Χαλκιδικής. Υπάρχει ενδιαφέρον για μικρά και μεγάλα ξενοδοχεία στη Θεσσαλονίκη και τη Χαλκιδική, όχι μόνο από Ρώσους, την εθνικότητα που κυρίως ακούγεται, αλλά και από Γερμανούς, Αυστριακούς και Σέρβους. Πέρυσι στη Χαλκιδική το 8%-9% των αγοραπωλησιών ακινήτων υπολογίζεται ότι έγινε από αλλοδαπούς. Φέτος, η συμμετοχή τους εκτιμάται ότι θα αυξηθεί, παρότι συνολικά θα έχουν μειωθεί οι πωλήσεις.

Η καθίζηση στο κλάδο των αστικών ακινήτων έχει στρέψει πολλούς μεσίτες στο κομμάτι της διαχείρισης ιδιοκτησιών εμπορικού και τουριστικού χαρακτήρα, με αποτέλεσμα πλέον να ανακαλύπτονται και να βγαίνουν προς πώληση ή μίσθωση ακόμη και ακίνητα, που μέχρι πρότινος άλλαζαν χέρια με διαδικασίες οικογενειακής διαδοχής, όπως οινοποιεία και εκτάσεις με αμπελώνες.

4) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.

4.1) ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΙΣΗ.

Οι πιέσεις της οικονομικής κρίσης στις κυβερνήσεις και στους καταναλωτές-ασθενείς που απειλούνται με απώλεια του εισοδήματός τους και άρα απώλεια της ασφαλιστικής τους κάλυψης είναι ασφυκτικές. Το γεγονός αυτό απειλεί την ομαλή και αποδοτική λειτουργία του υγειονομικού τομέα που εξαρτάται άμεσα από τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής προστασίας.

Δεδομένου ότι οι κυβερνήσεις δεσμεύουν εκατοντάδες δισεκατομμυρίων για να υποστηρίξουν τα τραπεζικά συστήματα, να προσφέρουν εγγύηση στους καταθέτες τα επόμενα χρόνια και δανείζονται τεράστια ποσά αυξάνοντας τα δημόσια ελλείμματα, είναι εξαιρετικά δύσκολο να μην ασκηθούν ασφυκτικές πιέσεις στους προϋπολογισμούς της ασφάλισης και να μην προκύψει επίπτωση έστω και μικρή στις δημόσιες υπηρεσίες υγείας ακόμη και των ανεπτυγμένων κρατών.

Η αύξηση των αρνητικών επιπτώσεων στην υγεία σε συνδυασμό με τη μερική ή και ολική απώλεια του εισοδήματος στρέφει τους καταναλωτές-ασθενείς σε δημόσιες μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας, με αποτέλεσμα την αύξηση των δαπανών στο τομέα αυτό και την ανάγκη αύξησης της χρηματοδότησης από τους ήδη μειωμένους κρατικούς προϋπολογισμούς. Οι υπηρεσίες υγείας θα κληθούν λοιπόν να λειτουργήσουν εξίσου αποτελεσματικά παρά τις περικοπές των δαπανών, γεγονός που μπορεί να μην είναι εφικτό και ως εκ τούτου να περιοριστεί η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και η ικανοποίηση των προσδοκιών των χρηστών. Η στροφή στις δημόσιες υπηρεσίες οδηγεί στη μείωση της ζήτησης στον ιδιωτικό τομέα και αυτή συνεπάγεται τη μείωση της αποδοτικότητας και της ρευστότητάς του και απαιτεί τον περιορισμό διοικητικών δαπανών, την επανεξέταση ή την αναβολή των επενδύσεων, τη μείωση του προσωπικού, τη μείωση των υπηρεσιών, την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, τη πιθανή συγχώνευση και τέλος τη συρρίκνωσή του. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας έχει ήδη πολλά προβλήματα να επιλύσει όπως τον κατακερματισμό του, τις επικαλύψεις και τις υγειονομικές ανισότητες, την αδυναμία κάλυψης αναγκών πρωτοβάθμιας φροντίδας, την αναμενόμενη αύξηση της ζήτησης

λόγω γήρατος του πληθυσμού, τον πληθωρισμό των ιατρών και την έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού, τη χαμηλή παραγωγικότητα, τη περιορισμένη ποιότητα των υπηρεσιών, τη μη δυνατή ανταπόκριση, τη σπατάλη πόρων και τη διοχέτευσή τους στην παραοικονομία και τη διαφθορά με αποτέλεσμα τα τεράστια ελλείμματα των νοσοκομείων και των ασφαλιστικών οργανισμών υγείας.

Η παρούσα οικονομική κρίση σε συνδυασμό με το πολύ υψηλό εθνικό έλλειμμα συρρίκνωσε την ελληνική οικονομία γεγονός που υποδεικνύει ότι θα υπάρξουν συνέπειες και στους προϋπολογισμούς για το Εθνικό Σύστημα Υγείας, προϋπολογισμοί που αναγκαστικά θα διατεθούν για τη μικροδιαχείριση σε βάρος του σχεδιασμού για ένα καλύτερο σύστημα υγείας. Μια σοβαρή οικονομική κρίση, όπως η παρούσα, έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία, δημιουργεί προβλήματα στη χρηματοδότηση των συστημάτων υγείας, απειλεί τη βιωσιμότητα των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών και επιβαρύνει τη λειτουργία των δημόσιων μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας λόγω αυξημένης ζήτησης. Η κοινωνία και το κοινωνικό κράτος δοκιμάζουν τα όρια της αντοχής τους προσπαθώντας να διαχειριστούν τους μειωμένους προϋπολογισμούς για την υγεία, αν και αρκετές χώρες αναφέρουν αύξηση των επενδύσεων στην υγεία και ιδιαίτερα την πρόληψη έχοντας πείσει για το πόσο σημαντικό είναι αυτό σε περιόδους κρίσεων.

5) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

5.1) ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

5.1.1) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Την φετινή χρονιά όπως και τις τέσσερις τουλάχιστον προηγούμενες έχει μειωθεί ο όγκος της παραγωγής τροφίμων στη χώρα μας, με συνέπεια να βρίσκεται πλέον σε επίπεδα που είναι κατά 11% χαμηλότερα από τα αντίστοιχα του έτους 2005, παρά τη διεύρυνση των εξαγωγών διαφόρων ειδών διατροφής. Συγχρόνως, με όλο και γρηγορότερο ρυθμό συνεχίζεται η μείωση των εσόδων του κλάδου, ο οποίος το 2012, σε συνθήκες πτώσης της παραγωγής του κατά 3,4%, βελτίωσε τη λειτουργική του αποδοτικότητα, αλλά και πάλι είχε ζημιές της τάξεως των 230 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω αυξημένων χρηματοοικονομικών δαπανών, μειώσεων ενεργητικού και άλλων, ανόργανων δαπανών, παρά το γεγονός ότι στην πλειονότητά τους οι επιχειρήσεις του ήταν, οριακά έστω, κερδοφόρες. Το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2013, σύμφωνα

με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ο όγκος της παραγωγής των τροφίμων παρουσίασε μείωση κατά 3%, σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2012, οπότε είχε καταγραφεί πτώση 4,6%. Επίσης, στη διάρκεια του πρώτου επταμήνου του 2013 τα έσοδα του κλάδου συνέχισαν την πτωτική πορεία τους, με επιταχυνόμενο μάλιστα ρυθμό, παρά το γεγονός ότι στους τρεις από τους επτά εξεταζόμενους μήνες σημειώθηκε διψήφια ποσοστιαία αύξηση των εσόδων από εξαγωγές. Πιο συγκεκριμένα, ο όγκος της παραγωγής του κλάδου μειώθηκε και τους επτά μήνες, με ρυθμό:

- -0,5% τον Ιανουάριο.
- -1,0% τον Φεβρουάριο.
- -2,3% τον Μάρτιο.
- -1,0% τον Απρίλιο.
- -9,5% τον Μάιο.
- -2,6% τον Ιούνιο.
- -5,0% τον Ιούλιο.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει την μείωση αυτή διαγραμματικά σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω στοιχεία διαμορφώνετε ο ακόλουθος πίνακας.

Παρά την αύξηση της τουριστικής κίνησης από το εξωτερικό. Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του κλάδου παρουσίασε αύξηση με ρυθμό:

- +4,4% τον Ιανουάριο,
- +8,9% τον Απρίλιο και
- 3,1% τον Ιούλιο,

αλλά μείωση τους τέσσερις υπόλοιπους μήνες, με ρυθμό:

- -3,0% τον Φεβρουάριο,
- -2,5% τον Μάρτιο,
- -10,5% τον Μάιο και
- -6,5% τον Ιούνιο.

Αποτυπώνοντας αυτά τα δεδομένα σε ένα στατιστικό πίνακα θα παρατηρήσουμε την κίνηση του κλάδου γραφικά έτσι σύμφωνα με τα δεδομένα μας απορρέει ο ακόλουθος πίνακας.

Η μείωσή του το δωδεκάμηνο Αυγούστου 2012 - Ιουλίου 2013 ανήλθε σε -2,6%, από -3,4% το αμέσως προηγούμενο δωδεκάμηνο. Ο βιομηχανικός κλάδος των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των ιχθυοκαλλιεργητικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων, καθώς και της τυποποίησης αγροτικών προϊόντων, παρουσίασε το 2012, σε σύγκριση με το 2011, αυξημένα κατά 3% κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων. Αυτός ο κλάδος παρουσίασε ζημιές αυξημένες κατά 16% κατά κύριο λόγο επειδή υπήρξαν υψηλές ανόργανες δαπάνες σε ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις του εν λόγω τομέα. Η βελτίωση της λειτουργικής του αποδοτικότητας, που οφείλεται κυρίως σε μείωση των δαπανών εμπορικής και διοικητικής λειτουργίας, αντισταθμίστηκε από το αυξημένο χρηματοοικονομικό κόστος, τις υψηλές προβλέψεις για κινδύνους και άλλες ανόργανες δαπάνες.

5.1.2 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ.

Σε αυτό τον κλάδο τα επίπεδα του 2013 είναι κατά 68,3% χαμηλότερα από τα αντίστοιχα του έτους 2005 λόγω της κατάρρευσης των οικοδομών και τον κατασκευών στην χώρα. Ωστόσο, οι αυξημένες εξαγωγές τσιμέντων τείνουν να σώσουν λίγο τον κλάδο και να τον θέσουν σε τροχιά παραγωγικής σταθερότητας, καθώς αναπληρώνουν σε μεγάλο βαθμό τις απώλειες των άλλων υποκλάδων. Η συνολική πτώση του όγκου παραγωγής και επεξεργασίας τσιμέντου, έτοιμου σκυροδέματος και αδρανών υλικών, κεραμικών, προϊόντων τσιμέντου, μαρμάρων, βιομηχανικών μη μεταλλικών ορυκτών, υαλουργικών και άλλων προϊόντων μη μεταλλικών ορυκτών είναι υποπολλαπλάσια εκείνης του 2012. Το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2013, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ο όγκος της παραγωγής του κλάδου των μη μεταλλικών ορυκτών παρουσίασε μείωση μόνο κατά 1,2%, σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2012, οπότε είχε καταγραφεί πτώση 22,4%. Επίσης, στη διάρκεια του πρώτου επταμήνου του 2013 τα έσοδα του κλάδου συνέχισαν την πτωτική τους πορεία, με σημαντικά επιβραδυνόμενο όμως ρυθμό. Πιο συγκεκριμένα ο όγκος της παραγωγής του κλάδου κινήθηκε με μία σχετική μείωση σε σχέση με το 2012 και παρουσίασε τα εξής αποτελέσματα σε ποσοστιαία βάση:

- τον Ιανουάριο 37,5%.
- τον Φεβρουάριο 31,0%.
- τον Μάρτιο 3,2%.
- τον Απρίλιο 4,8%,
- τον Μάιο 8,3%.
- τον Ιούνιο 8,1%.
- τον Ιούλιο 20,1%.

Παρουσιάζοντας την ανωτέρω κίνηση σε ένα πίνακα θα παρατηρηθεί γραφικά η αστάθεια που επήλθε την φετινή χρονιά στον συγκεκριμένο κλάδο.

Και ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του κλάδου παρουσίασε αύξηση κατά:

- 20,8% τον Ιανουάριο.
- 12,2% τον Φεβρουάριο και,
- 12,6% τον Απρίλιο,

Αλλά και μείωση,

- κατά 17,1% τον Μάρτιο
- 23,1% τον Μάιο
- 2,8% τον Ιούνιο
- 6,1% τον Ιούλιο.

Ενοποιώντας τους ανωτέρω μήνες των οποίων τα στοιχεία είναι διαθέσιμα θα παρατηρήσουμε μέσω του ακόλουθου πίνακα την αστάθεια που παρουσίασε ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του κλάδου. Έτσι απορρέει ο πίνακας.

5.1.3) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΖΥΜΗΣ

Ο κλάδος αυτός παρουσίασε μείωση των πωλήσεων, λόγω της μειωμένης εγχώριας ζήτησης, το 2013 σύμφωνα με επιχειρηματίες του τομέα, η βιομηχανία νωπών και κατεψυγμένων προϊόντων ζύμης, που αποτελείται από λίγες μεγάλες, αρκετές μεσαίου μεγέθους και άλλες, μικρού μεγέθους επιχειρήσεις, οι οποίες παράγουν πίτες διαφόρων ειδών, κρουασάν, σφολιάτες, πίτσες και άλλα παρόμοια προϊόντα. Παρ' όλα αυτά οι επιχειρήσεις φαίνεται ότι ενισχύουν τις διεθνείς πωλήσεις

τους, οι οποίες διευρύνονται, σε χώρες όπως η Γερμανία, η Βουλγαρία, η Αυστρία, το Βέλγιο, η Δανία, η Ελβετία, η Πορτογαλία και άλλες ευρωπαϊκές αγορές, που αγοράζουν κατεψυγμένα προϊόντα ζύμης, βέβαια οι εξαγωγές πραγματοποιούνται σε χαμηλότερες τιμές. Επίσης οι βιομηχανίες του κλάδου δέχονται πιέσεις για τις τιμές, λόγω του ολοένα και εντονότερου ανταγωνισμού. Παρά το γεγονός ότι οι τιμές των πρώτων υλών έχουν μετατραπεί, οι εταιρείες διατηρούν προς το παρόν σταθερές τις τιμές των προϊόντων τους, συμπίεζοντας το κόστος της εμπορικής και διοικητικής λειτουργίας τους συνήθως μειώνοντας προσωπικό που είναι και στην ουσία η πιο εύκολη λύση για την διοίκηση μίας εταιρείας ανεξαρτήτου κλάδου. Συγχρόνως, εντείνονται οι επιχειρηματικές ανακατατάξεις, με ορισμένες από τις ισχυρότερες επιχειρήσεις να διευρύνουν τα μερίδιά τους στην αγορά, συγκρατώντας ή και αυξάνοντας τις πωλήσεις προϊόντων τους στην αγορά του φθηνού φαγητού. Αυξημένη ζήτηση φαίνεται να παρουσίασαν, οι πίτες για σουβλάκια. Ο βιομηχανικός τομέας παραγωγής νωπών και κατεψυγμένων προϊόντων ζύμης παρουσίασε το 2012, σε σύγκριση με το 2011, μειωμένα κέρδη κατά 5%. Τα συνολικά έσοδα 27 βιομηχανιών του τομέα, μεγάλου, μεσαίου και μικρού μεγέθους, ανήλθαν το 2012 σε 419,4 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένα κατά 47,3 εκατ. ευρώ. Αύξησή πέτυχαν έντεκα από τις 27 εταιρείες.

5.1.4) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΤΟΙΜΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ.

Ο συγκεκριμένος κλάδος την φετινή χρονιά παρουσίασε για ακόμα μία φορά μείωση στον όγκο παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος αλλά μικρότερη σε σχέση με αυτή του 2012. Το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2013, ο όγκος της παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος σημείωσε πτώση κατά 13,4%, σε σύγκριση με την ίδια χρονική περίοδο του 2012. Η παραγωγή του τομέα το 2012 είχε εμφανίσει, πτώση της τάξεως του 40%. Όπως επίσης μείωση παρουσίασε και το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2013 ο όγκος της εξόρυξης αδρανών υλικών. Λόγω της συνεχιζόμενης πτώσης της οικοδομικής και της ευρύτερης κατασκευαστικής δραστηριότητας εκατοντάδες μηχανήματα αλλά και επιχειρήσεις σχετικές σε όλη τη χώρα παραμένουν σε αδράνεια, πολλά λατομεία αδρανών υλικών υπολειτουργούν ή και έχουν διακόψει την παραγωγική λειτουργία τους, χιλιάδες εργαζόμενοι εργάζονται δύο ή τρεις ημέρες την εβδομάδα και οι επιχειρήσεις του τομέα συνεχίζουν να καταγράφουν, για πέμπτο συνεχόμενο έτος, ζημιές δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ. Εταιρείες με ετήσια έσοδα

εκατομμυρίων ευρώ και αντίστοιχο εξοπλισμό λειτουργίας, λειτουργούν πλέον με ετήσια έσοδα λίγων εκατοντάδων χιλιάδων ή και μόνο λίγων δεκάδων χιλιάδων ευρώ. Ο βιομηχανικός τομέας του έτοιμου σκυροδέματος και των αδρανών υλικών εμφάνισε το 2012, σε σύγκριση με το 2011, μειωμένες κατά 37% σε απόλυτα μεγέθη ζημιές, αυξημένες όμως ως ποσοστό των πωλήσεων σε -15,0%. Τα έσοδά του συρρικνώθηκαν κατά 31%, και το μεικτό περιθώριο κέρδους του συνέχισε να μειώνεται σε επίπεδα που οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια σε ζημιογόνα τελικά οικονομικά αποτελέσματα. Σε απόλυτα μεγέθη οι ζημιές του κλάδου το 2012 μειώθηκαν, ωστόσο παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα και μάλιστα αυξήθηκαν ως ποσοστό των εσόδων. Τα συνολικά έσοδα 120 βιομηχανικών και βιοτεχνικών εταιρειών του τομέα, μεγάλου, μεσαίου και μικρού μεγέθους, ανήλθαν το 2012 σε 329,2 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένα κατά 147,8 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2011. Τα ίδια κεφάλαια όλων των επιχειρήσεων του κλάδου μειώθηκαν το 2012 κατά 15% λόγω των ζημιών, παρά την αναπροσαρμογή μέρους των παγίων, που ωφέλησε τα ίδια κεφάλαια. Ταυτόχρονα, μειώθηκε το σύνολο των απασχολούμενων εργαζομένων κατά 10%. Η αναλογία των ιδίων κεφαλαίων προς τα συνολικά κεφάλαια των επιχειρήσεων του τομέα υποχώρησε σε 35%, από 37% το 2011. Συγχρόνως, οι συνολικές υποχρεώσεις τους μειώθηκαν κατά 7,2% και το κυκλοφορούν ενεργητικό τους στις 31.12.2012 ήταν 7% μικρότερο από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους.

5.1.5) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ.

Η συνεχιζόμενη εξασθένηση της εγχώριας ζήτησης, κατά το τρέχον έτος, οδηγεί σε περαιτέρω πτώση των παραγωγικών και οικονομικών μεγεθών της ελληνικής βιομηχανίας οικιακών και επαγγελματικών ηλεκτρικών συσκευών, η οποία το 2012 κατέγραψε, ως σύνολο, μεγάλες ζημιές. Ο όγκος της παραγωγής του κλάδου των ηλεκτρικών συσκευών, συμπεριλαμβανομένων των φωτιστικών, παρουσίασε μεσαία πτώση το 2013 που δεν ξεπέρασε το 10%, ενώ ακόμη μεγαλύτερη είναι η πτώση των εσόδων των επιχειρήσεων του κλάδου. Πάντως σε σχέση με το 2012, κυρίως λόγω αύξησης των εξαγωγών του, που αφορούν κυρίως μεγάλες ηλεκτρικές οικιακές συσκευές, θερμοσίφωνες και συσκευές επαγγελματικής χρήσης, όπως είναι οι ψυκτικοί θάλαμοι. Ο κλάδος εμφάνισε το 2012, σε σύγκριση με το 2011, μειωμένα κέρδη κατά 27%. Τα συνολικά έσοδα 54 βιομηχανικών και βιοτεχνικών ΑΕ και ΕΠΕ

του κλάδου, μεγάλου, μεσαίου και μικρού μεγέθους, ανήλθαν το 2012 σε 410,2 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένα κατά 67 εκατ. Ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

5.1.6) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΩΝ.

Ο κλάδος της βιομηχανίας των ιχθυοκαλλιεργειών το 2013 φαίνεται να παρουσιάζει την μεγαλύτερη πτώση τις τελευταίες πενταετίες εν μέσω κρίσης διότι το τελευταίο δίμηνο οι τιμές πώλησης των ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας παρουσίασαν μείωση ακόμη και κατά 10%. Αν και τα λειτουργικά του αποτελέσματα εμφάνισαν βελτίωση, καθώς μειώθηκαν οι λειτουργικές ζημιές ορισμένων έντονα ελλειμματικών επιχειρήσεων. Η αποδοτικότητα του ενεργητικού των επιχειρήσεων σε κέρδη ήταν 2,5%, έναντι 2,4% το 2011. Η διεύρυνση των εξαγωγών των εταιρειών του τομέα το 2012 αντιστάθμισε σε μεγάλο βαθμό τη σημαντική πτώση των εσόδων τους από την εγχώρια αγορά. Οι ελληνικές ιχθυοκαλλιεργητικές βιομηχανίες ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων που παράγουν ιχθυοτροφές, σύμφωνα με τα εταιρικά τους αποτελέσματα το 2012 εξασθένησαν ακόμη περισσότερο, καταγράφοντας μειωμένα ίδια κεφάλαια και δυσβάστακτη δανειακή επιβάρυνση. Η σχέση των ξένων κεφαλαίων στο σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων στον τομέα έφτασε στο 81,4%, από 77,8% το 2011. Οι εξελίξεις αυτές, σε συνδυασμό με την καταγραφή αυξημένων ζημιών και την αδυναμία του τραπεζικού συστήματος να συνεχίσει να στηρίζει πλήρως τις εταιρείες που εξαρτώνται απολύτως από αυτό, προδιαγράφουν την έξοδο πολλών επιχειρήσεων από την αγορά, νέες επιχειρηματικές συγχωνεύσεις και απότομη αύξηση της συγκέντρωσης του τομέα σε λιγосτές επιχειρήσεις. Η πτώση των τιμών των ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας το τελευταίο δίμηνο ακόμη και κατά 10%, από ορισμένες εταιρείες, συνδέεται άλλωστε, με τις συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας στην αγορά και την αδυναμία πολλών επιχειρήσεων να αντλήσουν από το τραπεζικό σύστημα κεφάλαια απαραίτητα για τη συνέχιση της λειτουργίας τους. Οι συνολικές πωλήσεις 75 επιχειρήσεων του τομέα μεγάλου, μεσαίου και μικρού μεγέθους, ανήλθαν το 2012 σε 917,2 εκατ. ευρώ και εμφανίζονται μειωμένες κατά 1%. Ωστόσο, ορισμένες εταιρείες το 2012 διέθεσαν την παραγωγή τους σε συγγενικές επιχειρήσεις τους και, συνεπώς, οι πραγματικές πωλήσεις του τομέα είναι σημαντικά μικρότερες. Επίσης, το 2012 συνεχίστηκε η διαδικασία απορρόφησης θυγατρικών από τις μητρικές εταιρείες τους. Συνεπώς, η μείωση των συνολικών εσόδων του τομέα φτάνει το 3%. Αύξηση πωλήσεων παρουσίασαν μόνο 27 από τις 75 επιχειρήσεις. Μολονότι τα στοιχεία τους για το έτος

2012 δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα με εκείνα του 2011, λόγω συγχωνεύσεων που μεσολάβησαν, η αύξηση των ζημιών και των υποχρεώσεων αντανακλά τη γενικότερη επιδείνωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας του τομέα, ο οποίος οφείλει το μέγιστο μέρος των εσόδων του στις πολύ μεγάλες εξαγωγές που πραγματοποιεί σε δεκάδες ευρωπαϊκές και άλλες χώρες.

Όλες αυτές οι δυσμενείς συνθήκες στην Ελληνική βιομηχανία επέφεραν όπως ήταν φυσικό απολύσεις στον κλάδο της βιομηχανίας γεγονός που αναλύετε ακολούθως.

5.1.7) Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Συνεχίζεται, αν και με πεσμένο ρυθμό, η μείωση των θέσεων εργασίας στην ελληνική μεταποιητική βιομηχανία, παρά τις ενδείξεις σχετικής σταθεροποίησης της παραγωγής του τομέα στα χαμηλά επίπεδα του 2012. Ο όγκος της παραγωγής της, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή μειώθηκε τον Απρίλιο και τον Μάιο κατά 0,6% και 1,8%, αντίστοιχα, αλλά αυξήθηκε κατά 4,2% τον Ιούνιο, σε σύγκριση με τους ίδιους μήνες του 2012. Ωστόσο στη διάρκεια αυτού του τριμήνου, οι θέσεις εργασίας στην ελληνική μεταποιητική βιομηχανία, συγκρινόμενες με αυτές του ίδιου τριμήνου του 2012, μειώθηκαν κατά 21.500 περίπου, φτάνοντας σε επίπεδα που παραπέμπουν πλέον, μετά τις διαδοχικές μεγάλες μειώσεις των προηγούμενων ετών,

στη δεκαετία του 1950. Σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2008, δηλαδή την περίοδο πριν από την εκδήλωση της κρίσης, οι θέσεις εργασίας στον τομέα είναι μειωμένες κατά 200.000 περίπου, παρά το γεγονός ότι αφορούν πλέον, σε σημαντικό ποσοστό, θέσεις μερικής απασχόλησης. Οι θέσεις εργασίας στον μεταποιητικό βιομηχανικό κλάδο συνέχισαν να μειώνονται κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2013, λόγω της κρίσης, ταχύτερα απ' ό,τι σε οποιονδήποτε άλλο βασικό κλάδο της ελληνικής οικονομίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι η απώλεια θέσεων εργασίας στον μεταποιητικό τομέα της οικονομίας κατά την τελευταία χρονική περίοδο ανήλθε σε 6%, έναντι μείωσης 4,2% των θέσεων εργασίας στο σύνολο της οικονομίας. Ωστόσο, η απασχόληση αυξήθηκε σε εννέα κλάδους, ενώ μειώθηκε στους υπόλοιπους δεκαπέντε κλάδους. Σωρευτικά, από το δεύτερο τρίμηνο του 2008 ως το ίδιο τρίμηνο του 2013 η μείωση των θέσεων εργασίας στη μεταποιητική βιομηχανία της χώρας ανέρχεται σε 36,9%. Κατά την τριετία αυτή ο αριθμός των απασχολούμενων στον τομέα συρρικνώθηκε κατά 198.803 άτομα. Λόγω της κρίσης και της ακολουθούμενης πολιτικής, εξασθενεί έτσι περισσότερο από κάθε άλλον τομέα της οικονομίας, ο κορμός του παραγωγικού ιστού της χώρας χωρίς την ανάπτυξη του οποίου, είναι αδύνατη η ανάκαμψη της οικονομίας. Σε σύγκριση με τα αμέσως προηγούμενα τρίμηνα η μείωση των θέσεων εργασίας στον τομέα βιομηχανίας φαίνεται να επιβραδύνεται, αφού το δεύτερο τρίμηνο του 2012 είχε καταγραφεί μείωσή τους κατά 13,3% και το δεύτερο τρίμηνο του 2011 μείωση 13,7%. Η εξέλιξη αυτή, όμως, φαίνεται ότι συνδέεται πιθανόν όχι μόνο με τις διαφαινόμενες τάσεις σταθεροποίησης ή και ανάκαμψης του όγκου της παραγωγής ορισμένων κλάδων λόγω εξαγωγικής επέκτασης, αλλά και, κυρίως, με τη διεύρυνση της μερικής απασχόλησης με ωρομίσθιο και της εκ περιτροπής εργασίας, που μπορεί να οδηγούν στο επίπεδο επιχειρήσεων και κλάδων σε αύξηση του εργατικού δυναμικού, με παράλληλη μείωση του αριθμού των σταθερά και πλήρως απασχολούμενων. Η Ελληνική Στατιστική Αρχή καταμετρά ως απασχολούμενους ακόμη και όσους εργάζονται έστω μία ώρα εβδομαδιαίως. Το δεύτερο τρίμηνο του 2013, σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2012, οι με οποιαδήποτε μορφή εργασίας απασχολούμενοι στις βιομηχανίες της χώρας μειώθηκαν από 361.556 άτομα σε 339.981 άτομα, δηλαδή κατά 6%. Αναλυτικότερα, ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα το δεύτερο τρίμηνο κάθε έτους από το 2008 ως και το 2013 παρουσίασε την ακόλουθη εξέλιξη:

- Έτος 2008: 538.784 εργαζόμενοι στον μεταποιητικό τομέα της χώρας.
- Έτος 2009: 516.002 εργαζόμενοι στον μεταποιητικό τομέα της χώρας.
- Έτος 2010: 483.145 εργαζόμενοι στον μεταποιητικό τομέα της χώρας.
- Έτος 2011: 416.989 εργαζόμενοι στον μεταποιητικό τομέα της χώρας.
- Έτος 2012: 361.556 εργαζόμενοι στον μεταποιητικό τομέα της χώρας.
- Έτος 2013: 339.981 εργαζόμενοι στον μεταποιητικό τομέα της χώρας.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία μείωση παρουσίασε ο αριθμός των εργαζομένων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2013, σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2012, στους 15 από τους 24 βιομηχανικούς κλάδους. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα εκτιμάται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή ότι μειώθηκε

Κατά 12.268 στη βιομηχανία μεταλλικών προϊόντων εκτός των μηχανών, από 38.493 άτομα σε 26.225 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 31,9%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία μεταλλικών προϊόντων εκτός των μηχανών	12.268	38.493	26.225	31,9%.

Κατά 1.625 στη βιομηχανία ποτών, από 10.168 άτομα σε 8.543 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 16%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
Βιομηχανία ποτών	1625	10.168	8.543	16%

Κατά 1.735 στη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών υλών, από 7.464 άτομα σε 5.729 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 23,3%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών υλών	1.735	7.464	5.729	23,3%

Κατά 2.700 στη βιομηχανία ειδών ενδυμασίας, από 20.992 άτομα σε 18.292 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 12,9%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία ειδών ενδυμασίας	2.700	20.992	18.292	12,9%

Κατά 6.779 στη βιομηχανία ξυλείας, από 20.003 άτομα σε 13.224 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 33,9%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία ξυλείας	6.779	20.003	13.224	33,9%

Κατά 2.189 στη βιομηχανία χάρτου, από 7.530 άτομα σε 5.341 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 29,1%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία χάρτου	2.189	7.530	5.341	29,1%

Κατά 938 στη βιομηχανία παραγωγών πετρελαίου, από 5.279 σε 4.341 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 17,8%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία παραγωγών πετρελαίου	938	5.279	4.341	17,8%

Κατά 906 στη βιομηχανία χημικών προϊόντων, από 9.899 άτομα σε 8.993 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 9,2%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία χημικών προϊόντων	906	9.899	8.993	9,2%

Κατά 3.086 στη βιομηχανία μη μεταλλικών ορυκτών, από 20.115 άτομα σε 17.029 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 15,4%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία μη μεταλλικών ορυκτών	3.086	20.115	17.029	15,4%

Κατά 209 στη βιομηχανία ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων ηλεκτρονικών προϊόντων, από 2.021 άτομα σε 1.812 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 10,3%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία ηλεκτρονικών υπολογιστών	209	2.021	1.812	10,3%

Κατά 1.249 στη βιομηχανία εκτυπώσεων και προεγγεγραμμένων μέσων, από 17.064 άτομα σε 15.815 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 7,3%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία εκτυπώσεων και προεγγεγραμμένων μέσων	1.249	17.064	15.815	7,3%

Κατά 1.344 στη βιομηχανία ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, από 7.284 άτομα σε 5.940 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 18,5%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	1.344	7.284	5.940	18,5%

Κατά 951 στη βιομηχανία μηχανοκίνητων οχημάτων, από 3.111 άτομα σε 2.160 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 30,6%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία μηχανοκίνητων οχημάτων	951	3.111	2.160	30,6%

Κατά 2.156 στη βιομηχανία λοιπού εξοπλισμού μεταφορών πέραν των μηχανοκίνητων οχημάτων, από 7.526 άτομα σε 5.370 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 28,6%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία λοιπού εξοπλισμού μεταφορών πέραν των μηχανοκίνητων οχημάτων	2.156	7.526	5.370	28,6%

Κατά 6.135 στη βιομηχανία επίπλων, από 18.817 άτομα σε 12.682 άτομα, με ποσοστιαία μείωση των θέσεων εργασίας κατά 32,6%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ %
βιομηχανία επίπλων	6.135	18.817	12.682	32,6%

Αντίθετα, κατεγράφη συγκυριακή, ως έναν βαθμό, αύξηση του αριθμού των με οποιαδήποτε μορφή εργασίας απασχολούμενων στους υπόλοιπους εννέα από τους συνολικά 24 βιομηχανικούς κλάδους. Πιο συγκεκριμένα, κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2013, σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2012, αυξήθηκε ο αριθμός των εργαζομένων:

Κατά 10.249 στη βιομηχανία τροφίμων, από 94.993 άτομα σε 105.242 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 10,8%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία τροφίμων	10.249	94.993	105.242	10,8%

Κατά 97 στη βιομηχανία μηχανών, από 7.082 άτομα σε 7.179 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 1,4%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία μηχανών	97	7.082	7.179	1,4%

Κατά 1.480 στη βιομηχανία λοιπών μεταποιητικών δραστηριοτήτων μη υπαγόμενων σε άλλον κλάδο, από 8.772 άτομα σε 10.252 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 16,9%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία λοιπών μεταποιητικών δραστηριοτήτων μη υπαγόμενων σε άλλον κλάδο	1.480	8.772	10.252	16,9%

Κατά 688 στη βιομηχανία φαρμάκων, από 12.229 άτομα σε 12.917 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 5,6%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία φαρμάκων	688	12.229	12.917	5,6%

Κατά 3.510 στη βιομηχανία επισκευής και εγκατάστασης μηχανών, από 8.101 άτομα σε 11.611 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 43,3%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία επισκευής και εγκατάστασης μηχανών	3.510	8.101	11.611	43,3%

Κατά 2.260 στη βιομηχανία πλαστικών, από 9.650 άτομα σε 11.910 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 23,4%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία πλαστικών	2.260	9.650	11.910	23,4%

Κατά 1.303 στη βιομηχανία δέρματος και υπόδησης, από 2.347 άτομα σε 3.650 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 55,5%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία δέρματος και υπόδησης	1.303	2.347	3.650	55,5%

Κατά 1.251 στη βιομηχανία καπνού, από 2.377 άτομα σε 3.628 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 52,6%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία καπνού	1.251	2.377	3.628	52,6%

Κατά 1.854 στη βιομηχανία βασικών μετάλλων, από 18.229 άτομα σε 20.083 άτομα, με ποσοστιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 10,2%.

ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2012	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ 2013	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %
βιομηχανία βασικών μετάλλων	1.854	18.229	20.083	10,2%

Από την παραπάνω παρουσίαση των βιομηχανιών ανά κλάδο που είχαν αύξηση ή μείωση εργαζομένων σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Παρατηρείται ότι στους περισσότερους τομείς της βιομηχανίας της χώρας είχαμε μείωση της οποιασδήποτε μορφής εργασίας πράγμα που αποδίδετε στην οικονομική κρίση την οποία διανύει η Ελλάδα εδώ και μία πενταετία. Όμως φαίνεται ξεκάθαρα και το γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις του βιομηχανικού τομέα έχουν ρίξει το βάρος τους στην δημιουργία

πελατειακού κοινού από χώρες του εξωτερικού είτε μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε μη. Αυτό συμβαίνει επειδή προσπαθούν οι βιομηχανίες αυτές να παραμείνουν ενεργές μέσα στο θολό τοπίο που περιβάλλει την χώρα και όπου μέσα από αυτή την εξέλιξη καταφέρνουν οι εργαζόμενοι των βιομηχανιών αυτών είτε να αυξηθούν ή έστω να μην απολυθούν ακόμα και αν χρειαστεί να εργάζονται με μειωμένο ωράριο.

6) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

6.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΧΑΡΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, η είσοδος μεγάλων επιχειρήσεων και πολυεθνικών αλυσίδων στις παραδοσιακές εμπορικές αγορές προκάλεσε μία ριζική αλλαγή στη διάρθρωση του εμπορικού κέντρου. Μεγάλες εταιρείες εμφανίστηκαν στην αγορά, ενώ και ελληνικές επιχειρήσεις γιγαντώθηκαν. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες η Ελλάδα αποτελούσε καταναλωτικό παράδεισο και κανείς δεν είχε σκεφτεί πως η επιδημία του λουκέτου θα έφτανε και στη χώρα μας. Όμως η οικονομική κρίση ήρθε και στην χώρα μας, οι ρυθμοί της αγοράς εκ των πραγμάτων αναγκάστηκαν να διαφοροποιηθούν, και η χρονιά που πέρασε αποτέλεσε για πολλές επιχειρήσεις ένα τεστ βιωσιμότητας, ανταγωνισμού, αλλά και συμφερόντων. Το διάχυτο αίσθημα της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής κατάρρευσης τρομάζει τους πολίτες αλλά αποτελεί και τροχοπέδη για τις επιχειρήσεις που στον υπολογισμό κόστους-οφέλους βλέπουν τη ζυγαριά να γέρνει διαρκώς προς το κόστος. Όσο κι αν προσπάθησαν να κρατηθούν στην αγορά ήταν αδύνατο να το καταφέρουν, όχι μόνο λόγω της προφανούς και πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης αλλά κυρίως εξαιτίας της αβεβαιότητας για το μέλλον. Συγκεκριμένα, η οικονομική κρίση εξαφάνισε από την αγορά 56.664 επιχειρήσεις στους πρώτους τέσσερις μήνες του 2012. Πρόκειται για εταιρίες οι οποίες προχώρησαν σε αναστολή της λειτουργίας τους μη μπορώντας ν' αντέξουν τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που έχει δημιουργήσει η παντελής έλλειψη ρευστότητας από την αγορά. Ενώ πάνω από 100.000 επιχειρήσεις έκλεισαν τη διετία 2011-2012, ενώ χάθηκαν περίπου 500.000 θέσεις απασχόλησης. Η κρίση δεν κάνει διακρίσεις για αυτό και συναντάμε εταιρείες όλων των ειδών να φεύγουν από την χώρα και να αναζητούν πρόσφορα εδάφη επενδύσεων εκτός ελληνικών συνόρων.

6.2) ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ ΧΤΥΠΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2012.

6.2.1) ΓΝΩΣΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

CARREFOUR

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και η δραματική μείωση της ζήτησης οδήγησαν στην έξοδο της Carrefour από την Ελλάδα, με τη μεταβίβαση του ποσοστού, που διατηρούσε στην Carrefour-Μαρινόπουλος, στον όμιλο Μαρινόπουλου, ο οποίος πλέον είναι και ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας. Η Carrefour-Μαρινόπουλος είχε μείωση στις πωλήσεις της κατά 16% το πρώτο τρίμηνο του 2012, σε συνέχεια μίας επίσης πτωτικής χρονιάς που αποτέλεσε το 2011. Επίσης εκτιμάται ότι η Carrefour θα παρουσιάσει ζημιές, ύψους 220 εκατ. ευρώ, για να αποδεσμευτεί από την ελληνική θυγατρική της. Η επίσημη ανακοίνωση της εταιρείας ανέφερε πως η Carrefour-Μαρινόπουλος θα καταστεί αποκλειστικός δικαιοδόχος της Carrefour στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Βουλγαρία και την Αλβανία και σε άλλες χώρες των Βαλκανίων. Για τον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας πρόκειται για τη μεγαλύτερη απο-επένδυση σε αυτό το επίπεδο στην Ελλάδα.

COSTA COFFEE

Η αλυσίδα καταστημάτων γρήγορου φαγητού και καφέ Costa Coffee στην Ελλάδα έκλεισε, καθώς η αύξηση του ΦΠΑ είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του τζιρού κατά 40%, και ο αθέμιτος ανταγωνισμός οδήγησαν 90 άτομα στην ανεργία. Κύκλοι της εταιρείας αποδίδουν τη δυσμενή κατάσταση στην οποία αυτή περιήλθε σε δύο παράγοντες: πρώτον στην αύξηση του ΦΠΑ, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του τζιρού κατά 40% από το Σεπτέμβριο του 2011 έως σήμερα, ενώ όπως σημειώνουν έως και τον Αύγουστο του 2011 ο κύκλος εργασιών βρισκόταν σε ανοδική πορεία. Δεύτερον, στον αθέμιτο ανταγωνισμό που δέχεται η αλυσίδα από εταιρείες του κλάδου που είτε φοροδιαφεύγουν είτε λειτουργούν παράνομα. Η Greek Coffee Company ΑΕ δημιουργήθηκε το 2006, ενώ το πρώτο κατάστημα Costa Coffee στην Ελλάδα λειτούργησε τον Ιούλιο του 2007. Στο μέγιστο των δραστηριοτήτων της το δίκτυο στην εγχώρια αγορά αριθμούσε 15 καταστήματα.

DIRO ABEE

Η δύσκολη οικονομική συγκυρία οδήγησε την εταιρεία Diro ABEE στο οδυνηρό λουκέτο μετά από 74 χρόνια επιτυχημένης λειτουργίας. Πρόκειται για τη Ελληνική Εταιρεία Κρεάτων της οικογένειας Ντιροκάλτση, γνωστή στο καταναλωτικό κοινό με την επωνυμία Diro. Η αναφερόμενη εταιρεία ξεκίνησε το 1938, στα Τρίκαλα σε ένα μικρό εργαστήριο χωρίς φίρμα. Το όνομα Ντούλας Ντιροκάλτσης Λουκάνικα Χωριάτικα Τρικαλινά, τότε ελάχιστοι το ήξεραν, όμως από τις αρχές της δεκαετίας του '70, το εργαστήριο πήρε όνομα, αφού ανέλαβαν οι υιοί Ντούλα Ντιροκάλτση και ίδρυσαν την εταιρεία Αφοί Κ. Ντιροκάλτση. Η βιομηχανία κρέατος Αφοί Κ. Ντιροκάλτση, με τον διακριτικό τίτλο Diro, παρήγαγε πάνω από 120 είδη αλλαντικών κονσερβών και κρεατοσκευασμάτων. Όλα τα προϊόντα παρασκευάζονταν στις σύγχρονες εγκαταστάσεις της εταιρείας, οι οποίες βρίσκονται στο 8ο χιλιόμετρο Τρικάλων-Καλαμπάκας. Αλλά παρ' όλο που η εταιρεία ασχολείτο με είδος διατροφής που αποτελεί πρώτη ανάγκη για τον άνθρωπο γεγονός που τις έδινε πλεονέκτημα σε σχέση με άλλα είδη επιχειρήσεων. Αναγκάστηκε να κλείσει μην μπορώντας να αντέξει την οικονομική ύφεση και τις αλλαγές που επήλθαν στην χώρα κατά την τελευταία πενταετία.

COCA-COLA

Η Coca-Cola Hellenic εν μέσω οικονομικής ύφεσης μετέφερε την έδρα της στη Ζυρίχη. Η Coca-Cola Hellenic ανακοίνωσε, την εισαγωγή της στην premium κατηγορία του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου και τη συμμετοχή της στο δείκτη FTSE 100, μέσω της ανταλλαγής μετοχών μεταξύ της Coca-Cola Hellenic και της Coca-Cola HBC AG. Η μεταφορά έδρας και η αλλαγή αγοράς αποτέλεσε τον πιο ανώδυνο τρόπο για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση του ομίλου και ταυτόχρονα χωρίς να υποχρεώνεται να εγκαταλείψει ούτε την αγορά, ούτε τη χώρα προέλευσης. Υπενθυμίζεται αυτή η εταιρεία διατηρούσε την έδρα της στην Ελλάδα για 23 χώρες της Ευρώπης.

ΦΑΓΕ

Η διοίκηση του ομίλου της ΦΑΓΕ αποφάσισε την μεταφορά της έδρας της στο Λουξεμβούργο. Την 1η Οκτωβρίου 2012 ανακοινώθηκε η εσωτερική αναδιάρθρωση του ομίλου ΦΑΓΕ με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εταιρικής του δομής, προκειμένου αυτή να αντικατοπτρίζει καλύτερα τον ολοένα και πιο παγκόσμιο χαρακτήρα των δραστηριοτήτων του, όπως ανέφερε σχετική ανακοίνωση προς τους επενδυτές της. Η ΦΑΓΕ μετέφερε την έδρα της στο Λουξεμβούργο για να επωφεληθεί από το φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, να έχει καλύτερη πρόσβαση στην τραπεζική χρηματοδότηση και να μειωθεί η έκθεση της προς την ελληνική κρίση χρέους. Ως αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης αυτής, η FAGE International SA, νεοσυσταθείσα εταιρεία με έδρα το Λουξεμβούργο, που ελέγχεται από τους Ιωάννη και Κυριάκο Φιλίππου, είναι η μητρική εταιρεία για το σύνολο των δραστηριοτήτων του ομίλου. Σε ό,τι αφορά στις δραστηριότητες της ΦΑΓΕ στην Ελλάδα θα πραγματοποιούνται μέσω της ελληνικής θυγατρικής της ΦΑΓΕ Dairy Industry που είναι πρώην μητρική του ομίλου ενώ οι δραστηριότητες της ΦΑΓΕ στο εξωτερικό θα γίνονται μέσω της νεοσυσταθείσας θυγατρικής στο Λουξεμβούργο, της FAGE Luxembourg S.a.r.l.

6.3) Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ.

6.3.1) ΓΝΩΣΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Ο χώρος των ΜΜΕ δε θα μπορούσε να μείνει αλώβητος από την οικονομική κρίση για αυτό και το 2012 χαρακτηρίστηκε από πολλούς ως τέλος εποχής για τα περιοδικά με κοσμικό ενδιαφέρον που κυριάρχησε την τελευταία δεκαετία. Ιστορικοί τίτλοι περιοδικών αλλά και εφημερίδες με ισχυρό παρελθόν υπό την πίεση των χρεών αναγκάστηκαν να κλείσουν. Οι εφημερίδες δε θα μπορούσαν να μην αποτελούν ένα ακόμα κρίκο στην εύθραυστη αλυσίδα των ΜΜΕ, με αρκετές από αυτές να αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης και άλλες να σταματούν την πολυετή κυκλοφορία τους όπως η Ελευθεροτυπία και ο Κόσμος του Επενδυτή. Με την εξάπλωση του διαδικτύου οι εφημερίδες ανακάλυψαν πως η αίγλη του παρελθόντος έχει περάσει ανεπιστρεπτί, ενώ η οικονομική κρίση των τελευταίων χρόνων τις ανάγκασε να βλέπουν την πτωτική τάση χωρίς να μπορούν να αντιδράσουν. Μία τέτοια παρόμοια κατάσταση αποτελούσε καθημερινότητα για την Ελευθεροτυπία που

έκλεισε μετά από 37 χρόνια λειτουργίας. Ξεκίνησε να εκδίδεται στις 21 Ιουλίου του 1975 και υπήρξε η πρώτη εφημερίδα που εκδόθηκε μετά τη μεταπολίτευση, καθώς οι υπόλοιπες της εποχής είτε απλά επανεκδόθηκαν μετά τη διακοπή της κυκλοφορίας τους την περίοδο της δικτατορίας είτε δεν είχαν διακόψει την κυκλοφορία τους. Το κλείσιμο της Ελευθεροτυπίας σηματοδότησε για πολλούς το τέλος της δόξας της έντυπης δημοσιογραφίας. Η θύελλα που σαρώνει τα ελληνικά ΜΜΕ, είχε ένα ακόμα θύμα που ήταν η ιστορική εφημερίδα ο Κόσμος του Επενδυτή. Ο εκδότης Κώστας Γιαννίκος ανακοίνωσε στους εργαζόμενους πως δε θα εκδίδεται πλέον η εφημερίδα ενώ τους πρότεινε να τους παραδώσει το όνομα της εφημερίδας. Ένα ακόμα θύμα της κρίσης που αναγκάστηκε να κλείσει οριστικά είναι η εταιρεία των Θ.Σπίνουλα-Τ.Χατζή με την επωνυμία "4π". Η εταιρεία είχε υπενουκιάσει τους τίτλους περιοδικών του ΔΟΛ από το 2008 και προσπάθησε να ενταχθεί στο άρθρο 99 αλλά δεν τα κατάφερε. Το Σεπτέμβριο του 2012 το Κομμουνιστικό κόμμα Ελλάδος ανακοίνωσε επισήμως την παύση λειτουργίας της τηλεόρασης του "902", για οικονομικούς λόγους. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση των κεντρικών γραφείων του Κομμουνιστικού κόμματος Ελλάδος, με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής, η τηλεόραση του "902" παύει να μεταδίδει το πρόγραμμά της, εξαιτίας του ιδιαίτερα μεγάλου κόστους λειτουργίας της με τη μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση. Την ίδια στιγμή από την Ελλάδα αποχώρησε το RTL Group, το οποίο πούλησε το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών που αντιστοιχεί στο 70% του Alpha Media Group στον Έλληνα επιχειρηματία Δημήτρη Κοντομηνά.

7) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

7.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΚΛΑΔΟ.

Τον περιορισμό των αεροπορικών συνδέσεων με τη χώρα μας αποφάσισαν αεροπορικές εταιρείες και έτσι εξηγείται ξεκάθαρα η σημαντική μείωση της επιβατικής κίνησης που καταγράφεται στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών Ελευθέριος Βενιζέλος. Η πρακτική των αεροπορικών εταιρειών να διακόπτουν πτήσεις προς την Ελλάδα, αλλά και ο περιορισμός των συχνοτήτων, αποτελούν ένα πλήγμα για τον εγχώριο τουρισμό, ο οποίος αποτελεί και τη βαριά βιομηχανία της Ελλάδας. Οι εταιρείες που διέκοψαν τα δρομολόγια με προορισμό την Ελλάδα είναι οι εξής:

- Delta Airlines: Ανακοίνωσε ότι διακόπτει από το φθινόπωρο το δρομολόγιο Αθήνα - Νέα Υόρκη.
- Singapore Airlines: Προχώρησε από τις 26 Οκτωβρίου 2012 στην αναστολή των δρομολογίων της προς την Αθήνα λόγω της συνεχούς μειωμένης κερδοφορίας της γραμμής.
- Gulf Air: Σταμάτησε το δρομολόγιο Αθήνα - Μπαχρέιν τον περασμένο Μάρτιο.
- Τσέχικες Αερογραμμές (CSA): Διέκοψαν το δρομολόγιο Αθήνα-Πράγα τον περασμένο Φεβρουάριο λόγω σημαντικής μείωσης της ζήτησης στην τοπική αγορά.
- TAP Air Portugal: Προχώρησε από τις 28 Οκτωβρίου του 2012 στην αναστολή του δρομολογίου Αθήνα-Λισαβόνα.
- British Airways: Ανακοίνωσε την αναστολή του δρομολογίου από το αεροδρόμιο Γκάτγουικ του Λονδίνου προς τη Θεσσαλονίκη στις 28 Οκτωβρίου 2012.
- Ιρλανδική Ryanair: Σταμάτησε τις 82 εβδομαδιαίες πτήσεις της προς την Ρόδο και την Κω από τον Οκτώβριο του 2012.

Η οικονομική ύφεση, το δύστροπο φορολογικό πλαίσιο, η αρνητική εικόνα της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές, η γραφειοκρατία, η αβεβαιότητα και τα επενδυτικά κίνητρα των χωρών του εξωτερικού είναι ίσως οι σημαντικότεροι λόγοι της συρρίκνωσης της αγοράς που έχει ως απόρροια τις λύσεις ή τη μεταφορά των εδρών μεγάλων εταιρειών από την Ελλάδα.

8) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

8.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΩΡΑΣ.

Μειωμένη είναι και η κίνηση στις αστικές συγκοινωνίες, παρά το γεγονός ότι την τελευταία τριετία έχουν δοθεί στην κυκλοφορία αρκετές νέες γραμμές, κυρίως του μετρό. Την ίδια στιγμή όμως, το συγκοινωνιακό έργο λεωφορείων και τρόλεϊ έχει συρρικνωθεί κατά το ένα τρίτο, γεγονός το οποίο μπορεί έως έναν βαθμό να αποδοθεί στην περιορισμένη επιβατική κίνηση. Οι υπεύθυνοι των συγκοινωνιών αναφέρουν ότι πρωταρχική αιτία για τον περιορισμό των επιβιβάσεων είναι η γενικότερη μείωση της

κινητικότητας μέσα στην πόλη λόγω της οικονομικής συγκυρίας. Η αυξημένη ανεργία περιορίζει σημαντικά τις μετακινήσεις από και προς την εργασία, ενώ η συρρίκνωση των εισοδημάτων έχει κλείσει τους πολίτες μέσα στα σπίτια τους. Οι έξοδοι για ψυχαγωγία ή ακόμη και για αγορές είναι πολύ περιορισμένες, συμπιέζοντας προς τα κάτω ακόμη περισσότερο την επιβατική κίνηση των μέσων μαζικής μεταφοράς. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι το 2009 επιβιβάστηκαν σε μετρό, ηλεκτρικό σιδηρόδρομο, τραμ, λεωφορεία και τρόλεϊ συνολικά 851 εκατ. άτομα, ενώ το αντίστοιχο νούμερο για το 2012 μετά βίας ξεπέρασε τα 684 εκατ. επιβάτες. Την ίδια στιγμή οι πιέσεις για ενίσχυση των οικονομικών των αστικών συγκοινωνιών εντείνονται τόσο από την τρόικα όσο και από το ίδιο το υπουργείο Υποδομών, το οποίο ευελπιστεί να αποφύγει νέο κύμα αυξήσεων στις τιμές των εισιτηρίων. Σύμφωνα μάλιστα με το Μνημόνιο, οι τιμές των εισιτηρίων θα έπρεπε να αυξηθούν κατά 25% μέσα στον Οκτώβριο. Η αύξηση αυτή ήταν προγραμματισμένη για τον περασμένο Μάρτιο, ωστόσο ο περιορισμός των ελλειμμάτων αποτέλεσε ισχυρό επιχείρημα έναντι των δανειστών, οι οποίοι έκριναν ότι μπορεί η επιβολή της αύξησης να μετατεθεί για αργότερα. Το υπουργείο Υποδομών διαμηνύει εδώ και μήνες ότι στόχος είναι η αύξηση των εσόδων μέσω της πάταξης της εισιτηριοδιαφυγής των εταιρειών αστικών συγκοινωνιών ώστε να αποτραπεί η αύξηση. Πλέον, εξετάζεται το ενδεχόμενο η αύξηση να επιβληθεί μεν εάν δεν καταστεί εφικτή η αποτροπή της ωστόσο σε ποσοστό μικρότερο του 25% που προβλέπει το Μνημόνιο. Ο περιορισμός των δρομολογίων των λεωφορείων και τρόλεϊ σε συνδυασμό με τη μείωση του μισθολογικού κόστους αποτέλεσε το πρώτο βήμα για τον περιορισμό των ελλειμμάτων των εταιρειών αστικών συγκοινωνιών. Ωστόσο η μάχη φαίνεται ότι επικεντρώνεται πλέον στην καταπολέμηση της εισιτηριοδιαφυγής. Οι εκτιμήσεις θέλουν τη λαθρεπιβίβαση να αγγίζει μεσοσταθμικά περίπου το 25%, με τον στόχο να τίθεται στο 5% για τα μέσα σταθερής τροχιάς και στο 10% για τα οδικά μέσα. Υπολογίζεται ότι σε περίπτωση που ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός για το Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου, που περιλαμβάνει το έξυπνο εισιτήριο και τις μπάρες στους σταθμούς των μέσων σταθερής τροχιάς, στα τέλη του 2014, με την εφαρμογή του, η εισιτηριοδιαφυγή θα περιοριστεί σε επίπεδα σχεδόν μηδενικά.

9) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ.

9.1) ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΛΟΓΩ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.

Η αλλαγή στην φορολογία έπληξε ανεπανόρθωτα το 2012 περίπου 4,8 εκατομμύρια μισθωτούς και συνταξιούχους, οι οποίοι είδαν τα εισοδήματά τους να συρρικνώνονται σημαντικά και ταυτόχρονα τη φορολογική τους επιβάρυνση να εκτοξεύεται στα ύψη. Αντίθετα οι ελεύθεροι επαγγελματίες κατάφεραν να περιορίσουν τα εισοδήματά τους αλλά και τους φόρους που πλήρωσαν στην εφορία. Έξι στους δέκα ελεύθερους επαγγελματίες εμφανίζονται με εισοδήματα έως 6.000 ευρώ, δηλαδή κάτω από το όριο της φτώχειας. Τα στοιχεία από την επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων που υποβλήθηκαν πέρυσι αποκαλύπτουν ότι το μέσο δηλωθέν εισόδημα των μισθωτών και των συνταξιούχων μειώθηκε πέρυσι κατά 18% σε σύγκριση με το 2011. Την ίδια ώρα, η μέση φορολογική επιβάρυνση κάθε μισθωτού και συνταξιούχου αυξήθηκε κατά 52%. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι μισθωτοί και συνταξιούχοι, να πληρώσουν υπέρογκα ποσά φόρων για τα μειωμένα εισοδήματά τους. Περίπου 1,1 εκατ. μισθωτοί και συνταξιούχοι εμφανίστηκαν με εισοδήματα κάτω από το όριο της φτώχειας, αφού δήλωσαν ετήσιο εισόδημα έως 6.000 ευρώ, δηλαδή έως 500 ευρώ τον μήνα. Από αυτούς 65.185 δήλωσαν ετήσιο εισόδημα μέχρι 1.000 ευρώ. Η κρίση έχει περιορίσει δραματικά τα εισοδήματα των μισθωτών και συνταξιούχων. Το μέσο εισόδημα που δήλωσαν το 2012 οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι ανήλθε σε 14.640 ευρώ. Το 2011 οι φορολογούμενοι αυτοί είχαν δηλώσει κατά μέσο όρο 17.928 ευρώ. Συνεπώς, το μέσο δηλωθέν εισόδημα των μισθωτών και των συνταξιούχων υπέστη σημαντική μείωση της τάξεως του 18,3%. Παρά τη μείωση του μέσου δηλωθέντος εισοδήματος, η φορολογική επιβάρυνση των μισθωτών και συνταξιούχων εκτινάχθηκε στα ύψη. Συγκεκριμένα, ο φόρος που πλήρωσε κατά μέσο όρο κάθε μισθωτός και συνταξιούχος ήταν αυξημένος κατά 52%. Από 1.091 ευρώ που ήταν το 2011 έφθασε σε 1.654 ευρώ το 2012. Η κατακόρυφη αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης οφείλεται στην καταϊγίδα φόρων και μέτρων που χτύπησε τα εισοδήματα των φορολογούμενων, όπως:

- Μείωση του αφορολογήτου ορίου, που ίσχυε για φορολογούμενους από τις 12.000 στις 5.000 ευρώ και επιβολή φόρου 10% στο τμήμα του ετησίου εισοδήματος πάνω από το νέο μειωμένο αφορολόγητο όριο των 5.000 ευρώ και μέχρι το όριο του παλαιού αφορολογήτου των 12.000 ευρώ.
- Μειώσεις στα αφορολόγητα όρια για τα παιδιά.
- Αυξήσεις στους φορολογικούς συντελεστές για τα χαμηλά και τα μεσαία εισοδήματα.
- Αύξηση των τεκμηρίων διαβίωσης για κατοικίες και αυτοκίνητα.
- Περικοπές στις εκπτώσεις δαπανών από τον φόρο εισοδήματος.
- Αλλαγή επί το δυσμενέστερον στον τρόπο υπολογισμού της αξίας των αποδείξεων που κατοχυρώνουν το αφορολόγητο όριο.

10) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ.

10.1) ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ.

Ο κάθε νέος άνθρωπος με το ξεκίνημα της ενήλικης ζωής του έχει τις δικές του φιλοδοξίες, τα δικά του πλάνα, τα δικά του όνειρα για το μέλλον. Ο κάθε νέος άνθρωπος δίνει όλη του την ενέργεια για να εκπληρώσει αυτές τους τις επιθυμίες. Ένα μεγάλο ποσοστό νέων ανθρώπων θυσιάζει τον χρόνο του, τα λεφτά τα δικά του ή της οικογένειας του για να σπουδάσει, για να πάρει αυτό το πολύτιμο χαρτί που θα ανοίξει τις πόρτες της καριέρας του και θα θέσει γερά θεμέλια για να γίνουν τα όνειρα του πραγματικότητα. Με το ξεκίνημα της καριέρας του ο κάθε άνθρωπος γίνεται παραγωγικός και βρίσκει περεταίρω πόρους μέσα από τους οποίους ευελπιστεί να κτίσει καλύτερες συνθήκες ζωής, να δημιουργήσει οικογένεια, και να ετοιμαστεί να κάνει το επόμενο βήμα στη ζωή του σύμφωνα με τις δικές του προσδοκίες. Στη κρίση αυτή που ζούμε ένα μεγάλο ποσοστό νέων ανθρώπων βλέπουν τα όνειρα τους να μένουν προσωρινά τουλάχιστον απραγματοποίητα. Στη κρίση αυτή πολλοί νέοι βλέπουν την καριέρα τους να τελειώνει πριν καν αρχίσει λόγω του ότι πολλοί νέοι δεν είναι σε θέση να βρουν δουλειά στον τομέα τους, και ένα μεγάλο ποσοστό είναι άνεργοι. Αυτή η οικονομική κρίση έχει καταστροφικές επιπτώσεις στη κοινωνική ζωή ενός νέου αλλά και στη ψυχική του υγεία. Οι καθημερινές συνήθειες αυτόματα τροποποιούνται και ο κάθε νέος άνθρωπος είναι αναγκασμένος παρά τη θέληση του να προβεί σε αυτές τις τροποποιήσεις. Ένας νέος άνθρωπος είναι αναγκασμένος να κάνει περικοπές στις βασικές του ανάγκες όπως φαγητό, χώρους διαμονής, ενδυμασία, και εξόδους κοινωνικοποίησης με φίλους. Αυτόματα αυτές οι περικοπές στην καθημερινότητα πιθανόν να φέρουν αρνητικές εξελίξεις στην ψυχική υγεία ενός ανθρώπου. Για παράδειγμα ένας νέος άνθρωπος ο οποίος κατά τη διάρκεια των σπουδών του έμαθε να ζει μόνος και ανεξάρτητος είναι αναγκασμένος να μένει με τους γονείς του λόγω του ότι είναι άνεργος ή το ενοίκιο είναι ακριβό για ένα νέο επιστήμονα που μόλις άρχισε δουλειά και πέραν από τις ανάγκες του, πολύ πιθανόν ο νέος αυτός να μην μπορέσει να προσαρμοστεί στα δεδομένα και στις συνήθειες που είχε όταν ήταν κάτω από την στέγη των γονιών του. Έχει συνηθίσει σε ένα διαφορετικό πρόγραμμα διαμορφωμένο στα δικά του δεδομένα. Επίσης η μη παραγωγικότητα και τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ένας νέος πιθανόν να του προκαλέσουν μια αίσθηση ενοχής, την απώλεια της αυτοεκτίμησης, και πολλές φορές ταπείνωση. Υπάρχουν και αυτοί οι άνθρωποι όμως που μέσα στην

οικονομική κρίση στάθηκαν πιο τυχεροί από άλλους και βρήκαν απασχόληση και δουλειά. Πολλοί είναι αυτοί που λένε ότι η δουλειά σε τέτοιους καιρούς είναι ευλογία. Αλλά είναι πολλοί νέοι που απασχολούνται σε δουλειές μόνο και μόνο για να βγάλουν ένα μεροκάματο και να ανταπεξέλθουν στα καθημερινά έξοδα. Η κρίση όμως δεν τους αφήνει ανεπηρέαστους, καθώς ένας μεγάλος αριθμός νέων δεν απασχολούνται στο αντικείμενο που ειδικεύτηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Έρευνες δείχνουν ότι 6 στους 10 ανθρώπους δεν είναι ικανοποιημένοι με τη δουλειά τους λόγω έλλειψης επαγγελματικών προοπτικών στους τομείς ειδίκευσης τους. Οι διαπροσωπικές σχέσεις δοκιμάζονται καθώς τα άτομα που επηρεάζονται από την οικονομική κρίση αρκετές φορές χάνουν εύκολα την ψυχραιμία τους, κάνουν λάθος χειρισμούς σε διάφορες καταστάσεις, και το γνωστικό τους σύστημα θωρακίζεται από αρνητικές σκέψεις. Σε αυτές τις περιόδους οικονομικής ύφεσης δοκιμάζονται οι φυσικές και ψυχικές αντοχές ενός ανθρώπου. Μερικοί θα καταφέρουν να ξεπεράσουν κάθε δυσκολία, και κάθε εμπόδιο που θα βρεθεί στο δρόμο τους με τη βοήθεια των ανθρώπων που βρίσκονται δίπλα τους. Αλλά και κάποιοι άλλοι δεν θα τα καταφέρουν. Το μεγαλύτερο πρόβλημα της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα είναι το πρόβλημα της ανεργίας που μετά από βαθύτερη ανάλυση και σκέψη φαίνεται να είναι η κυριότερη γενεσιουργός αιτία όλων των προβλημάτων της αποσταθεροποίησης της Ελληνικής αγοράς δεδομένου ότι όταν κάποιος δεν εργάζεται ή χάνει την εργασία του ξαφνικά αντιμετωπίζει το μέγιστο βιοποριστικό πρόβλημα της έλλειψης της κινητηρίου δύναμης που είναι το χρήμα γεγονός που σημαίνει ότι δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του οι οποίες ουσιαστικά είναι η πηγή εισοδήματος για επιχειρήσεις που πωλούν προϊόντα οι υπηρεσίες με τις οποίες θα κάλυπτε τις ανάγκες του.

11) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

11.1) ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, μέχρι το τέλος του 2013, ο αριθμός των ανέργων θα ανέλθει σε περίπου 1,35 εκατομμύρια άτομα κατά μέσο όρο και θα είναι υπερδιπλάσιος του αντίστοιχου αριθμού το 2010. Για το 2014, η αισιόδοξη πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ότι θα υπάρξει μείωση της ανεργίας κατά περίπου 60.000 άτομα κατά μέσο όρο. Ωστόσο, αποτελεί πλέον ετήσια συνήθεια των υπηρεσιών της Επιτροπής να μην επαληθεύονται οι εκτιμήσεις τους προβλέποντας μείωση της ανεργίας. Το 2013, το εργατικό δυναμικό ανερχόταν σε 5,02 εκατομμύρια άτομα, έναντι 5,05 κατά το 2010. Ενώ δηλαδή οι ευκαιρίες απασχόλησης μειώθηκαν θεαματικά, η προσφορά εργασίας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει ότι τα νοικοκυριά των εργαζομένων προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την μείωση του εισοδήματός τους που οφείλεται στην επιπλέον ανεργία και στη μείωση του μέσου πραγματικού μισθού παραμένοντας στην αγορά εργασίας και αναζητώντας επιπλέον απασχόληση. Ο αριθμός των εργαζομένων, το 2008 και το 2009, ανερχόταν σε 4,8 εκατομμύρια άτομα ενώ το 2013 ήταν μόλις 3,9 εκατομμύρια. Μετά από την συνεχή πτώση οκτώ ετών από το 2001 έως το 2008, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε δραματικά κατά το 2009 έως 2013 στο 27,0% κατά μέσο όρο. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το ποσοστό ανεργίας πρόκειται να μειωθεί το 2014 στο 26,0% κατά μέσο όρο. Οι εκτιμήσεις του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ είναι πιο

απαισιόδοξες, υπολογίζοντας την ανεργία μέχρι το τέλος του 2013 να κυμανθεί στο 29%-30% και το 2014 στο 31,5%. Παράλληλα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην ευρωζώνη αυξάνεται η ανεργία ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των προγραμμάτων λιτότητας και της ύφεσης και κατά το 2013, με συνέπεια μέσα σε ένα χρόνο, η ανεργία στην ευρωζώνη να έχει αυξηθεί κατά 1,34 εκατομμύρια άτομα και στην Ε.Ε.-27 να έχει αυξηθεί κατά 1,32 εκατομμύρια άτομα. Στην Ελλάδα ο λόγος ανέργων/απασχολουμένων υπερβαίνει το ένα τρίτο. Με άλλα λόγια, σε κάθε τρεις εργαζόμενους αντιστοιχεί περίπου ένας άνεργος. Η επιδείνωση της ανεργίας κατά τα 2009 έως 2013 έναντι του 2008 προήλθε καταρχήν από την μείωση της απασχόλησης κατά 932.000 άτομα. Οι μεταβολές του αριθμού των απασχολουμένων στην Ελλάδα ακολουθούσαν ανοδική τάση από το 1992 μέχρι και το 2008, με αποτέλεσμα για το σύνολο της περιόδου να ανέρχονται συνολικά στο 24%. Έτσι, ενώ ο αριθμός των απασχολουμένων κατά το 1991 ανερχόταν σε 3,9 εκατομμύρια άτομα, το 2008 είχε φθάσει σε 4,8 εκατομμύρια. Πιο συγκεκριμένα, η ελληνική οικονομία δημιούργησε 930.000 θέσεις εργασίας μέσα στα 17 χρόνια από το 1992 έως 2008. Το σύνολο της προόδου που είχε επιτευχθεί μέσα σε αυτά τα 17 έτη χάθηκε στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2011, η πτώση της απασχόλησης κατά το 2009-2011, αναμενόταν να ανακοπεί κατά το 2012. Αυτό βέβαια δεν συνέβη και η απασχόληση υποχώρησε κατά 370.000 εργαζόμενους. Την άνοιξη του 2012, οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επανέλαβαν το ίδιο λάθος και η απασχόληση μειώθηκε κατά 143.000 εργαζόμενους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει τώρα ξανά αύξηση της απασχόλησης για το 2014 περίπου κατά 25.000 άτομα. Οι προβλέψεις αυτές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατά τις εκτιμήσεις του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, είναι υπεραισιόδοξες καθώς τα μέτρα που εφαρμόζονται έχουν έντονα υφεσιακά αποτελέσματα τα οποία υπερβαίνουν τον χρονικό ορίζοντα του έτους κατά το οποίο λαμβάνονται. Η αύξηση της ανεργίας κατά τα 2009 έως 2013 δεν προέρχεται μόνον από την μείωση της απασχόλησης αλλά και από την αύξηση κατά 1,2% του εργατικού δυναμικού, αύξηση που αντιστοιχεί κατά προσέγγιση σε 60.000 άτομα. Αυτό αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι τα νοικοκυριά προσπαθούν, εν μέσω κρίσης και ανακοπής του δανεισμού, να αντιμετωπίσουν, πρώτον, την μείωση του εισοδήματός τους που εστιάζεται στην μείωση της αγοραστικής δύναμης του μισθού και στην αύξηση της ανεργίας, και δεύτερον, την γενικευμένη πλέον ανασφάλεια μεταξύ των μισθωτών, προσφέροντας περισσότερη εργασία, είτε με την παρουσία περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, είτε με

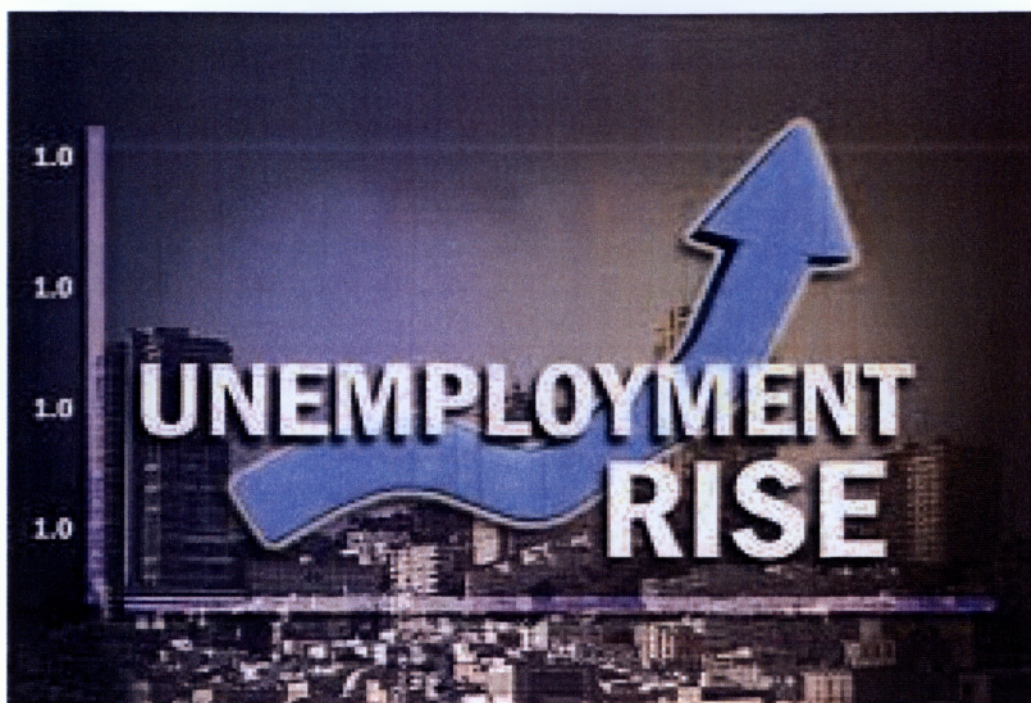
την αύξηση των ωρών εργασίας. Η δραματική μείωση της απασχόλησης κατά τα έτη 2009 έως 2013 οφείλεται στο γεγονός ότι η μείωση της παραγωγής ήταν ραγδαία. Ειδικά κατά τα 2 τελευταία χρόνια όπως αποτυπώνετε άλλωστε και στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1) ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2012-2013

Εργατικό Δυναμικό 2013, (σε χιλ.)					Μεταβολές 2012-2013		
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Ανεργοί	% Ανεργίας	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Ανεργοί
Σύνολο	4.951,20	3.595,90	1.355,20	27,4	-6,9	-242	235,1
15-29 ετών	879,6	459,4	420,2	47,8	-27,7	-69,9	42,2
30 ετών & άνω	4.071,60	3.136,50	935,1	23	20,8	-172,2	192,9
Άνδρες	2.841,60	2.140,10	701,4	24,7	-5,3	-146,1	140,7
15-29 ετών	481,1	266,1	215	44,7	-14,1	-42,4	28,3
30 ετών & άνω	2.360,40	1.874,00	486,4	20,6	8,8	-103,6	112,4
Γυναίκες	2.109,60	1.455,80	653,8	31	-1,6	-96	94,4
15-29 ετών	398,5	193,3	205,1	51,5	-13,5	-27,4	13,9
30 ετών & άνω	1.711,20	1.262,50	448,7	26,2	12	-68,5	80,5

Πηγή: Γ.Γ. ΕΛ.ΣΤΑΤ. ΕΕΔ 2012, 2013 Α' τριμήνου.

Η μισθωτή απασχόληση μειώθηκε κατά 180.100 άνδρες και γυναίκες σε σχέση με το προηγούμενο έτος, συμμετέχοντας σχεδόν κατά τα 3/4 στην συνολική μεταβολή των απασχολούμενων. Η απασχόληση μειώθηκε και στις υπόλοιπες κατηγορίες, δηλαδή των εργοδοτών, των αυτοαπασχολούμενων και των συμβοηθούστων μελών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6) ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ 2012-2013

Θέση στην επιχείρηση (σε χιλ.)	Α' τρίμηνο 2012	Α' τρίμηνο 2013	Α' τρίμηνο 2012-2013	Α' τρίμηνο 2012-2013 (%)
Σύνολο	3.837,9	3.595,9	-242,0	-6,3%
Απασχολούμενων				
Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό	284,3	249,6	-34,7	-12,2%
Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό	935,7	927,1	-8,6	-0,9%
Μισθωτός (με μισθό ή ημερομίσθιο)	2.425,4	2.245,3	-180,1	-7,4%
Βοηθός στην οικογενειακή επιχείρηση	192,6	174,0	-18,6	-9,7%

Πηγή: Γ.Γ. ΕΛ.ΣΤΑΤ, ΕΕΔ 2012, 2013 Α' τριμήνου.

Με μερική απασχόληση εργάζονται 310.724 άνδρες και γυναίκες, ενώ το ποσοστό της ανήλθε στο 8,6% έναντι 7,2% του προηγούμενου έτους. Η αύξηση του ποσοστού της μερικής απασχόλησης αναλογεί σε 34.000 περίπου άτομα η οποία σε συνδυασμό με την μείωση που επήλθε στην συνολική απασχόληση είχε ως αποτέλεσμα την μείωση των πλήρως απασχολούμενων κατά 276.00 άνδρες και γυναίκες. Η μεταβολή

που επήλθε στην μερική απασχόληση οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στις μεταβολές των γυναικών. Οι άνεργες γυναίκες αποτελούν τα δύο τελευταία έτη λιγότερο από το ήμισυ των ανέργων, ενώ οι νέοι άνεργοι με ηλικία μέχρι 29 ετών αναλογούν στο 31,0% των ανέργων το τελευταίο έτος. Σε σχέση με το προηγούμενο έτος οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 235.140 ανέργους και ποσοστό 21,0%, μικρότερο από αυτό των τελευταίων ετών. Το ποσοστό ανεργίας των νέων μέχρι 29 ετών αυξήθηκε κατά 6,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, εκτοξεύοντας το ποσοστό ανεργίας των νέων σχεδόν στο ήμισυ του εργατικού δυναμικού αυτών. Σημαντική όμως είναι και η αύξηση του ποσοστού ανεργίας των άνω των 30 ετών καθώς αυξήθηκε κατά 4,6 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο έτος, φθάνοντας το ποσοστό ανεργίας αυτών σχεδόν στο 1/4 του εργατικού δυναμικού των άνω των 30 ετών. Επίσης, οι μακροχρόνια άνεργοι αναλογούν στα 2/3 περίπου των ανέργων με ποσοστό 65,6% έναντι 56,5% που αναλογούσαν το προηγούμενο έτος. Η αναλογία των νεοεισερχόμενων ανέργων, δηλαδή όσων εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση, μειώθηκε κατά μία ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 2012, και ανέρχεται σε 22,8% ή αλλιώς σε 309.100 ανέργους. Αντίθετα, η αναλογία των ανέργων που έχουν εργαστεί στο παρελθόν αυξήθηκε κατά μία ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 2012, και ανέρχεται σε 77,2% ή αλλιώς σε 1.046.100 ανέργους. Περίπου οι 8 στους 10 ανέργους με τους οποίους αυξήθηκαν οι κατηγορίες των ανέργων και των μακροχρόνια ανέργων ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα άνω των 30 ετών, ενώ στην κατηγορία όσων έχουν εργαστεί στο παρελθόν η αναλογία πλησιάζει πλέον τους 9 στους 10 ανέργους με τους οποίους αυξήθηκε η εν λόγω κατηγορία. Το ποσοστό ανεργίας το 2013 σε τέσσερις περιφέρειες της χώρας είναι μεγαλύτερο από το μέσο ποσοστό ανεργίας, ενώ οι υπόλοιπες εννέα περιφέρειες έχουν αντίστοιχα μικρότερο ποσοστό ανεργίας από το μέσο.

12) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

12.1) ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.

Κατά τα έτη της εφαρμογής του Μνημονίου έχουν συντελεστεί ριζικές ανατροπές στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων, μέσω εκτεταμένων νομοθετικών παρεμβάσεων, οι οποίες και έχουν δημιουργήσει εντελώς νέα δεδομένα στην αγορά εργασίας δεδομένης και της συνεχιζόμενης επί πέντε έτη οικονομικής ύφεσης και κατά συνέπεια της δραματικής αύξησης της ανεργίας. Αυτές οι ανατροπές, αποτυπώνονται όχι μόνο διαμέσου της συνολικής συρρίκνωσης της απασχόλησης και σε συνεπαγωγή της αύξησης της ανεργίας, αλλά και από τα δεδομένα για τις ατομικές εργασιακές σχέσεις καθώς και την ανασφάλιστη εργασία. Τα δεδομένα αυτά καταγράφουν σε μεγάλο βαθμό το συνολικό αριθμό των μορφών των νέων συμβάσεων εργασίας που συνάπτονται μεταξύ εργαζόμενου και εργοδότη μετά τα Μνημόνια, τη μετατροπή των υφιστάμενων ατομικών συμβάσεων εργασίας από την πλήρη και σταθερή απασχόληση σε άλλες μορφές εργασίας, όπως μερική απασχόληση, εκ περιτροπής εργασία ή άλλες ευέλικτες μορφές απασχόλησης καθώς και την εξέλιξη της ανασφάλιστης εργασίας. Έχει κατά συνέπεια ιδιαίτερη αξία, να παρουσιαστούν συνοπτικά και να αναλυθούν τα βασικά δεδομένα των μορφών απασχόλησης και της αδήλωτης εργασίας στη χώρα μας, όπως αυτά προκύπτουν από τις σχετικές ετήσιες εκθέσεις του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, για τα έτη 2009-1012. Σε ένα δεύτερο επίπεδο, οι ριζικές ανατροπές που συντελέστηκαν στο δίκαιο των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, διαμέσου της αποδόμησης του βασικού νομοθετικού πλαισίου Ν.1876/90, είχαν ως τελικό αποτέλεσμα τη συνολική αποκέντρωση του επιπέδου της συλλογικής διαπραγμάτευσης από το εθνικό και κλαδικό επίπεδο στο επίπεδο της επιχείρησης, εκτός των άλλων, μέσα και από τη θεσμοθέτηση ενός νέου συλλογικού πλαισίου εκπροσώπησης των εργαζομένων, αυτό της Ένωσης Προσώπων, είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική άνθηση των επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να γίνει μια σύντομη παρουσίαση της εξέλιξης των συλλογικών συμβάσεων εργασίας ως αποτέλεσμα των ριζικών ανατροπών που επήλθαν στο δίκαιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων (Ν. 4024/2011, Ν. 4046/2012 και ΠΥΣ 6/2012), και με ιδιαίτερη έμφαση στην εξέλιξη των επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, μέσα από την αξιοποίηση και ανάλυση της σχετικής πρόσφατης μελέτης του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας. Η εξέλιξη των συμβάσεων εργασίας, κατά την περίοδο της κρίσης

ακολουθεί τη γενικότερη αρνητική πορεία της οικονομίας και της απασχόλησης. Καθώς η οικονομική κρίση και ύφεση εντείνονται, η ανεργία λόγω απολύσεων αυξάνεται με αλματώδεις ρυθμούς, ενώ η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας συρρικνώνεται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, τα χαρακτηριστικά των ατομικών συμβάσεων εργασίας να διαφοροποιούνται όχι μόνο ποσοτικά σε σχέση με την περίοδο προ κρίσης, αλλά και ποιοτικά στην κατεύθυνση της ευελιξίας, δηλαδή της μετατόπισης των μορφών απασχόλησης από το πρότυπο της σταθερούς και μόνιμης εργασίας, σε περισσότερο ευέλικτες μορφές απασχόλησης, κυρίως αυτές της μερικής απασχόλησης και της εκ περιτροπής εργασίας. Οι αλλαγές που συντελούνται, διευκολύνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό και από τις εκτεταμένες νομοθετικές παρεμβάσεις, που πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια της μνημονιακής περιόδου στο πεδίο τόσο των ατομικών όσο και των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και οι οποίες ενισχύουν το διευθυντικό δικαίωμα και την επιβολή ευελιξίας εκ μέρους του εργοδότη, υπό καθεστώς απειλής απόλυσης και ανεργίας για τον εργαζόμενο. Η σημαντική αύξηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης προέρχεται όχι μόνο από τη σύναψη νέων ευέλικτων ατομικών συμβάσεων εργασίας, αλλά και από τη μετατροπή των υφιστάμενων συμβάσεων πλήρους απασχόλησης σε μερική απασχόληση ή εκ περιτροπής εργασία. Στο πλαίσιο αυτό κατά το 2012, οι μετατροπές ατομικών συμβάσεων πλήρους απασχόλησης σε εκ περιτροπής εργασία και μάλιστα με μονομερή απόφαση του εργοδότη, κατέγραψαν σημαντική αυξητική τάση. Αντίθετα, οι συμβάσεις υπεργολαβίας φασόν και οι συμβάσεις έργου εμφανίζουν μείωση, γεγονός το οποίο μπορεί να εξηγηθεί εν μέρει από τη διευκόλυνση της σύναψης των άλλων ευέλικτων συμβάσεων εργασίας καθώς και από την διεύρυνση της δοκιμαστικής εργασιακής περιόδου από 2 μήνες σε 1 έτος. Ειδικότερα και σε ότι αφορά τις νέες ατομικές συμβάσεις εργασίας που συνάπτονται μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου, τα στοιχεία των ετήσιων εκθέσεων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας αποτυπώνουν, ότι κατά το έτος 2012 συνεχίστηκε η μείωση του συνολικού αριθμού σύναψης νέων συμβάσεων εργασίας, ενώ καταγράφηκε ακόμα μεγαλύτερη μείωση των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Το σύνολο των νέων συμβάσεων εργασίας δηλαδή πλήρους, μερικής και εκ περιτροπής από 945.183 που ήταν το 2009, μειώθηκαν σταδιακά σε 683.443 το 2012 παρουσιάζοντας μείωση κατά 28% περίπου. Η παρατηρούμενη αυτή μείωση των συμβάσεων συνολικά παρουσιάζεται ακόμα εντονότερη στο σκέλος που αφορά τις συμβάσεις πλήρους απασχόλησης, οι οποίες από 746.911 που ήταν το 2009,

μειώθηκαν σε 375.843 το 2012 παρουσιάζοντας μείωση κατά 50% περίπου. Αντίθετα σημαντική αυξητική τάση παρατηρήθηκε, κατά την ίδια περίοδο (2009-2012), στις νέες συμβάσεις μερικής απασχόλησης και εκ περιτροπής εργασίας. Οι συμβάσεις μερικής απασχόλησης από 157.738 το 2009 αυξήθηκαν σταδιακά σε 241.985, σημειώνοντας αύξηση περίπου του 53% και τον μεγαλύτερο απόλυτο αριθμό. Οι νέες συμβάσεις εκ περιτροπής εργασίας, παρουσίασαν επίσης αύξηση και από 40.489 που ήταν το 2009, προσέγγισαν τις 65.615 το 2012, σημειώνοντας αύξηση περίπου 62%, ενώ το 2011 κατέχει τον υψηλότερο αριθμό σύναψης συμβάσεων με εκ περιτροπής εργασία. Κατά το ίδιο διάστημα, λόγω των παραπάνω εξελίξεων στη σύναψη νέων συμβάσεων εργασίας, παρατηρείται υπερδιπλασιασμός του μεριδίου που κατέχουν οι ευέλικτες μορφές εργασίας επί του συνόλου των νέων συμβάσεων. Είναι σημαντικό ότι η συμμετοχή των ευέλικτων μορφών εργασίας αυξήθηκε από 21% που κατείχαν το 2009, σε 45%, ενώ η συμμετοχή των συμβάσεων πλήρους εργασίας από 79% που ήταν το 2009 μειώθηκε σε 55% το 2012. Πέραν της αναγραφόμενης αύξησης του μεριδίου των συμβάσεων εργασίας με ευέλικτες μορφές απασχόλησης στο σύνολο των νέων συμβάσεων εργασίας, η ίδια αυξητική τάση διαπιστώνεται και στις μετατροπές συμβάσεων από συμβάσεις πλήρους απασχόλησης σε ευέλικτες συμβάσεις εργασίας. Ο αριθμός των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης που μετατρέπεται σε άλλες ευέλικτες μορφές απασχόλησης, παρουσιάζει συνεχή και σταθερή άνοδο κατά την τετραετία από το 2009 έως το 2012 όπου από 16.977 το 2009, έφτασε τις 84.490 συμβάσεις, δηλαδή ο αριθμός τους τετραπλασιάστηκε. Ειδικότερα, οι συμβάσεις πλήρους απασχόλησης που μετατράπηκαν σε μερική απασχόληση, τριπλασιάστηκε κατά τη διάρκεια της τετραετίας. Από 12.219 το 2009 αυξήθηκαν σε 49.640 το 2012, ενώ όσες συμβάσεις πλήρους απασχόλησης μετατράπηκαν σε εκ περιτροπής εργασία υπερτετραπλασιάστηκαν. Από 30.092 το 2009 αυξήθηκαν σε 34.850 το 2012. Ωστόσο, η μεγαλύτερη αύξηση στις μετατροπές συμβάσεων καταγράφηκε στην εκ περιτροπής εργασία με μονομερή απόφαση του εργοδότη, όπου από 612 το 2009, προσέγγισαν τις 13.372 συμβάσεις το 2012. Τέλος, οι συμβάσεις εργασίας με ευέλικτη απασχόληση στο σύνολο τους για την περίοδο από το έτος 2009 έως το 2012, κατέγραψαν μια αύξηση της τάξεως του 16,9%. Από 367.903 το 2009 αυξήθηκαν σε 430.077 συμβάσεις το 2012. Μεταξύ των διαφορετικών μορφών απασχόλησης για την περίοδο 2009 έως 2012, η μεγαλύτερη αύξηση 62% παρουσιάστηκε στις συμβάσεις με εκ περιτροπής απασχόληση και η μεγαλύτερη μείωση με ποσοστό 91,61% στις συμβάσεις έργου.

Επειδή η εκ περιτροπής εργασία που αναφέρθηκε ανωτέρω είναι μία νέα μορφή εργασίας κρίνεται σκόπιμη η επεξήγηση της. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3846/2010, όπως αυτό τροποποιήθηκε από το άρθρο 17 του Ν. 3899/2010. Εκ περιτροπής εργασία θεωρείται η απασχόληση κατά λιγότερες ημέρες την εβδομάδα ή κατά λιγότερες εβδομάδες τον μήνα ή κατά λιγότερους μήνες το έτος ή συνδυασμός των ανωτέρω, την οποία μπορεί να επιβάλλει ο εργοδότης στους εργαζόμενους της επιχείρησής του σε περίπτωση που περιοριστούν οι δραστηριότητές του και προκειμένου να μην προβεί σε απολύσεις. Η επιβολή της εκ περιτροπής απασχόλησης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους εννέα μήνες στο ίδιο ημερολογιακό έτος και είναι νόμιμη μόνο εφόσον έχει προηγηθεί ενημέρωση και διαβούλευση με τους νόμιμους εκπροσώπους των εργαζομένων στην περίπτωση δε που δεν υπάρχουν συνδικαλιστικές οργανώσεις και συμβούλιο εργαζομένων, η ενημέρωση και η διαβούλευση πρέπει να γίνει με το σύνολο των εργαζομένων. Η κατά τα παραπάνω διαβούλευση με τους εργαζόμενους είναι υποχρεωτική, σε περίπτωση δε που δεν λάβει χώρα διαβούλευση, η επιβολή της εκ περιτροπής απασχόλησης κρίνεται παράνομη ακόμη και στην περίπτωση που υφίσταται η ουσιαστική προϋπόθεση του νόμου για τη μονομερή επιβολή της, δηλαδή ο σημαντικός περιορισμός της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εργοδότη. Παρά το γεγονός όμως ότι για την επιβολή εκ περιτροπής απασχόλησης είναι αναγκαία η προηγούμενη διαβούλευση με τους εργαζόμενους, η συμφωνία των εργαζομένων με το μέτρο δεν είναι απαραίτητη. Όπως προκύπτει από την Εισηγητική Έκθεση του νόμου σκοπός της διάταξης περί μονομερούς επιβολής της εκ περιτροπής απασχόλησης είναι ο εργοδότης σε περίπτωση περιορισμού της οικονομικής του δραστηριότητας να μην προβεί σε καταγγελία της σύμβασης των εργαζομένων. Αντιμετωπίζοντας με τον τρόπο αυτό τα πρόσκαιρα οικονομικά προβλήματα της επιχείρησης ώστε να διασφαλίσει τη βιωσιμότητά της, αποφεύγοντας συγχρόνως την απόλυση εργαζομένων. Σε περίπτωση που κατά τις διαβουλεύσεις οι εργαζόμενοι θεωρήσουν ότι η επιβολή της εκ περιτροπής απασχόλησης δεν δικαιολογείται από τα στοιχεία που έχουν γνωστοποιηθεί σε αυτούς, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τον δικαστικό έλεγχο της για τυχόν καταχρηστική άσκηση της εκ μέρους του εργοδότη. Κατά τις διαβουλεύσεις ο εργοδότης θα πρέπει να χορηγήσει στους εργαζόμενους οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης τα οποία να δικαιολογούν την απόφασή του και να προβλέπουν την πιθανή εξέλιξη της επιχείρησης μετά την επιβολή του μέτρου.

Η απόφαση του εργοδότη για μονομερή επιβολή του μέτρου της εκ περιτροπής απασχόλησης πρέπει να γνωστοποιηθεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, εντός οκτώ ημερών από τη λήψη της. Δεδομένου ότι το μέτρο της εκ περιτροπής εργασίας λαμβάνεται ακριβώς για την αποφυγή απολύσεων των εργαζομένων της εργοδότης επιχείρησης, δεν είναι δυνατή η καταγγελία της σύμβασης των εργαζομένων που έχουν τεθεί σε αυτήν. Σε κάθε περίπτωση η αποζημίωση απόλυσης εργαζομένων που κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα εργάζονταν υπό καθεστώς εκ περιτροπής εργασίας γίνεται με τις αποδοχές της πλήρους απασχόλησης και όχι της εκ περιτροπής. Η εκ περιτροπής εργασία εκτός από μέτρο για την αποφυγή απολύσεων μπορεί να αποτελέσει και συμφωνηθείσα μεταξύ του εργοδότη και του μισθωτού ειδικότερη μορφή σύμβασης μερικής απασχόλησης. Έτσι, εργαζόμενος και εργοδότης συμφωνούν εξ αρχής ότι ο μισθωτός θα παρέχει την εργασία του λιγότερες ημέρες εβδομαδιαίως ή λιγότερες εβδομάδες μηνιαίως ή λιγότερους μήνες ετησίως κατά πλήρες όμως ημερήσιο ωράριο εργασίας. Η σύμβαση παροχής εργασίας εκ περιτροπής καταρτίζεται υποχρεωτικά εγγράφως και πρέπει να γνωστοποιείται εντός οκτώ ημερών στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας. Οι μισθωτοί που έχουν εργασθεί με το σύστημα της εργασίας εκ περιτροπής δικαιούνται τα επιδόματα των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα που αναλογούν στις ημέρες κατά τις οποίες λόγω του συστήματος αυτού δεν προσέφεραν τις υπηρεσίες τους, στο μισό.

12.2) ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.

Κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης και ύφεσης το φαινόμενο της ανασφάλιστης εργασίας αυξάνεται σταθερά και διαχρονικά. Σύμφωνα με την έκθεση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, κατά το έτος 2012, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε 19.083 επιχειρήσεις, στις οποίες απασχολούνταν 60.976 άτομα, από τους οποίους πάνω από 22.000 καταγράφηκαν ως ανασφάλιστοι. Η καταγραφή αυτή υποδηλώνει ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό ανασφάλιστης εργασίας, το οποίο υπερβαίνει το 36%. Στους αντίστοιχους ελέγχους του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας κατά τα έτη 2010 και 2011, τα σχετικά ποσοστά αδήλωτης εργασίας ήταν 25% και 30% αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, καταγράφεται μια σταθερή αύξηση της ανασφάλιστης εργασίας ως αποτέλεσμα των οικονομικών πολιτικών και πολιτικών απασχόλησης που υλοποιούνται κατά την περίοδο του Μνημονίου. Άλλο ιδιαίτερα σημαντικό χαρακτηριστικό ως προς την έκταση της ανασφάλιστης εργασίας είναι οι κλάδοι και τα επαγγέλματα, στους οποίους αυτή εντοπίζεται μέσα από τους ελέγχους του

Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας. Οι κλάδοι που παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά ανασφάλιστης εργασίας είναι κυρίως τα επισιτιστικά επαγγέλματα όπως εστιατόρια, ταβέρνες, αίθουσες δεξιώσεων, καφετέριες, μπαρ και άλλα τα Βιοτεχνικά Πάρκα και οι Βιομηχανικές Ζώνες, τα Κομμωτήρια, τα Πρατήρια Βενζίνης, τα Συνεργεία αυτοκινήτων, οι μεταφορικές επιχειρήσεις, το λιανικό εμπόριο και η καθαριότητα. Ταυτόχρονα, η ανασφάλιστη εργασία συσχετίζεται με τους μετανάστες σε ιδιαίτερα υψηλό βαθμό. Κατά το έτος 2012, διαπιστώθηκε ότι το επίσημο ποσοστό συμμετοχής των ανασφάλιστων αλλοδαπών στην ανασφάλιστη εργασία ήταν 46,9%. Παράλληλα και σε ότι αφορά τους Έλληνες εργαζόμενους, το ποσοστό της ανασφάλιστης εργασίας είναι της τάξης του 31%.

13) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ.

13.1) ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΦΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Βρισκόμενοι αισίως στο 2013 κρίνετε απαραίτητο να δοθεί ένα τέλος σε όλο αυτό το μαρτύριο που αντιμετωπίζει ο Έλληνας πολίτης, λόγω της οικονομικής κρίσης στην χώρα μας. Δεν είναι τυχαίο, αλλά ούτε και απαρατήρητο, το γεγονός ότι περίπου 4000 άνθρωποι στην Ελλάδα έγιναν αυτόχειρες μέσα σε περίπου 6 χρόνια λόγω οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπισαν. Είτε γιατί έμειναν άνεργοι είτε γιατί βρέθηκαν υπερχρεωμένοι μετά από περικοπές που υπέστησαν. Έχουν ακουστεί διάφορα σχέδια για την έξοδο από την κρίση αλλά κρίνετε απαραίτητη στην παρούσα στιγμή η ανάλυση μίας προσωπικής πρότασης που θα μπορούσε στο σύνολο της να εξαλείψει την οικονομική ύφεση από την χώρα μας. Έτσι λοιπόν κρίνετε απαραίτητο. Να διαπιστωθεί αν το πραγματικό χρέος υφίσταται ή αν είναι πλασματικό ή ακόμα και παράνομο ως ένα βαθμό αν συνδέεται με παράνομες ενέργειες. Με το πέρας της παρούσας δράσης ασφαλώς θα πρέπει να αναγνωριστεί το αποτέλεσμα, όσο και να είναι, και να ακολουθήσει μια διαπραγμάτευση με τους δικαιούχους που να αφορά την αποπληρωμή που πραγματικού χρέους σε βάθος χρόνου, με ένα φυσιολογικό επιτόκιο που να μην δεσμεύει τον Έλληνα πολίτη για δέκα γενεές μετά. Εν ανάγκη να χρησιμοποιηθεί και ένα είδος εκβιασμού σχετικό με την έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γεγονός που όλοι γνωρίζουν ότι θα επιφέρει μεγάλο πλήγμα στην συνοχή της Ένωσης.

Παράλληλα οριοθέτηση της περιφέρειας Α.Ο.Ζ και άμεση ανάθεση σε επενδυτές με σκοπό να εκμεταλλευτούμε το συντομότερο δυνατό τον ορυκτό πλούτο της χώρας. Διότι είναι ευρέως γνωστό και αποδεκτό ότι ο ορυκτός πλούτος της χώρας μας αποτελεί τεράστια πηγή ανεκμετάλλευτων δυστυχώς εσόδων τα οποία θα μπορούσαν να είχαν λύσει το οικονομικό πρόβλημα της Ελλάδας μια για πάντα. Εξυγίανση των ΔΕΚΟ όχι πώληση αλλά μείωση των δαπανών λειτουργίας τους και όχι μείωση των μισθών οριζόντια αλλά κάθετα από πάνω προς τα κάτω και μόνο όπου χρειάζεται. Πώληση μεριδίων μόνο των προβληματικών ΔΕΚΟ όχι όμως πλήρη παράλυση του Ελληνικού κρατικού μηχανισμού και πάγωμα των προσλήψεων μέχρι να συρρικνωθεί το δημόσιο, παράλληλα μείωση των δαπανών λειτουργίας και αυστηρός έλεγχος παραγωγικότητας των εργαζόμενων με ανοιχτό το δικαίωμα απολύσεων σε όσους έμπρακτα δεν προσφέρουν. Κλείσιμο μόνο σε μη παραγωγικές υπηρεσίες και μετατάξεις προσωπικού. Έμφαση στην καινοτομία από τους Έλληνες επιχειρηματίες στα Ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες με γνώμονα την κάλυψη των αναγκών των Ελλήνων πολιτών ώστε να αρχίσουν οι καταναλωτές να χρησιμοποιούν τα Ελληνικά προϊόντα που θα εξυπηρετούν καλύτερα τους ανάγκες τους καθώς και οριοθέτηση με νομικό πλαίσιο του ύψους του κέρδους στην μεταπώληση είτε λιανική είτε χονδρική ώστε τα προϊόντα μας να γίνουν ανταγωνιστικά σε σχέση με τα ξένα αλλά και έλεγχος του ύψους του κέρδους με χρήση ηλεκτρονικών μηχανισμών για παράδειγμα μέσω Taxis. Πράγμα που θα επιφέρει αύξηση των πωλήσεων των Ελληνικών προϊόντων και παράλληλα καταπολέμηση του αλόγιστου ύψους του κέρδους που επικρατεί σήμερα στις Ελληνικές αγορές. Επίσης σχετικά με το εμπόριο των αγροτικών προϊόντων, δεδομένου ότι στα Ελληνικά χωριά οι καλλιέργειες αποτελούν την μεγαλύτερη και κυριότερη πηγή εισοδήματος των κατοίκων. Πρέπει να υπάρξει μια αναθεώρηση των αναγκών στις αγροτικές καλλιέργειες ώστε τα παραγόμενα προϊόντα να είναι σύμφωνα με τις νέες ανάγκες όπως για παράδειγμα αγροτικά προϊόντα για φαρμακευτικούς σκοπούς ή αγροτικές καλλιέργειες με νέες τεχνολογίες όπως η υδροπονία και η αεροπονία που θα επιφέρουν πολύ μεγαλύτερη και καλύτερη παραγωγή με την ίδια πρώτη ύλη γεγονός που θα αλλάξει την οικονομική θέση του αγροτικού πληθυσμού της χώρας. Επίσης πρέπει να επέλθει μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων στο μισό της υπάρχουσας, με ταυτόχρονη υποχρέωση των επιχειρηματιών να πληρώνουν την φορολογία τους διαφορετικά να τους αφαιρείτε η άδεια της δραστηριότητας δια παντός. Όσο αναφορά τις επιχειρήσεις που ήδη έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές να υπάρξει η δυνατότητα ρύθμισης με τον μέγιστο αριθμό

άτοκων δόσεων. Αλλά και ταυτόχρονη νομοθετική ρύθμιση με την οποία να επιβάλετε η πληρωμή των δόσεων στην ώρα τους αλλιώς να τους αφαιρείτε με την δεύτερη καθυστέρηση η δυνατότητα λειτουργίας της επιχείρησης για ένα έτος. Η δυνατότητα άτοκων δόσεων με απαλοιφή των προσαυξήσεων θα πρέπει να δοθεί όχι μόνο στις επιχειρήσεις αλλά και στους πολίτες. Αυστηρές κυρώσεις σε όσες επιχειρήσεις φοροδιαφεύγουν και διατηρούν ανασφάλιστο προσωπικό. Κλείσιμο των επιχειρήσεων αυτόν αλλά και ολική αφαίρεση της αδειας εάν διαπιστωθεί σωρεία παραβάσεων ή μη συμμόρφωση. Εκμετάλλευση της κρατικής περιουσίας, σε συνεργασία με επενδυτές Έλληνες ή ξένους, με φοροελαφρύνσεις από την πλευρά του κράτους αλλά παράλληλα και με δεσμεύσεις καταπολέμησης της ανεργίας από τους επενδυτές. Εξομοίωση του βασικού μισθού σύμφωνα με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εξομοιώσει τον μισθών του ευρύτερου δημόσιου τομέα με τον ιδιωτικό, καθώς και μείωση επιδομάτων αλλά και μισθών στο κοινοβούλιο. Παραχώρηση κρατικής γης σε Έλληνες νέους αγρότες με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας. Άμεσο άνοιγμα των λεγόμενων κλειστών επαγγελμάτων. Κατάργηση του νόμου περί ευθύνης Υπουργών και προσφυγή στην δικαιοσύνη χωρίς εξεταστικές όλων των υποθέσεων που έχουν διαγραφεί και έχουν να κάνουν με κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος. Στρατηγικές συμφωνίες προς ανατολή, βορρά και νότο για αμοιβαίες παραχωρήσεις με απόλυτο σκοπό την ανάπτυξη αλλά και την ασφάλεια της χώρας. Ανοιχτή πρόσκληση σε Έλληνες επιχειρηματίες του Εξωτερικού για επενδύσεις στην χώρα τους με πλήρη αξιοκρατία. Πρόσκληση σε ξένους επενδυτές με τα ίδια κριτήρια. Προσφυγή της Γερμανίας στο διεθνές δικαστήριο για την αποζημίωση της καταστροφής της χώρας μας στην διάρκεια του 2ου παγκοσμίου πολέμου καθώς και την απαίτηση αποπληρωμής του κατοχικού δανείου. Φορολόγηση του πλούτου της Εκκλησίας. Δημιουργία εμπορευματικών κέντρων σε όλα τα μεγάλα λιμάνια της χώρας. Επίσης με τις αλλαγές του τρόπου φορολογίας αλλά και είσπραξης των δημόσιων εσόδων που προτείνονται παραπάνω κρίνετε απαραίτητο να θεσμοθετηθεί ένα ποσό του ύψους των 2 Ευρώ για κάθε υπόχρεο πληρωμής είτε είναι φυσικό πρόσωπο είτε είναι επιχείρηση. Τα οποία θα χρησιμοποιούνται κάθε χρόνο για την χρηματοδότηση νέων υφιστάμενων ή και νεοσύστατων επιχειρήσεων εντός των Ελληνικών συνόρων, από νέους ανθρώπους με επιστημονικό η και εμπορικό υπόβαθρο που θα μπορέσουν να εκμεταλλευτούν τις εμπορικές συμμαχίες που προτάθηκαν ανωτέρω. Όλα αυτά σε συνδυασμό με την πλήρη απορρόφηση των χρηματοδοτήσεων του ΕΣΠΑ για την

έναρξη νέων επιχειρήσεων, θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την γρήγορη έξοδο της χώρας μας από την οικονομική ύφεση που την μαστίζει εδώ και μία πενταετία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Η διεθνής κοινότητα υποφέρει από μία βαθιά κρίση η οποία ξεκίνησε από την Αμερική κατά το έτος 2007 από την φούσκα των στεγαστικών δανείων τα οποία έδιναν απλόχερα οι τράπεζες της Αμερικής στους πολίτες της με εγγύηση το προς αγορά ακίνητο και χωρίς να ζητάνε μεγαλύτερες εγγυήσεις σχετικά με την αποπληρωμή του δοθέντος δανείου. Φυσικό ήταν να μην αποπληρώνονται τα δάνεια αυτά και έτσι η Αμερικανική κυβέρνηση βρέθηκε να έχει πληθώρα ακινήτων αλλά καθόλου ρευστότητα στις τράπεζες προκειμένου λοιπόν να εξαλείψει αυτό το πρόβλημα μετέτρεψε τις απαιτήσεις αυτές σε ομόλογα υψηλού ρίσκου αλλά και υψηλής απόδοσης τα οποία διοχέτευσε σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνο. Η αποτυχία της επίτευξης υψηλής απόδοσης από αυτά τα ομόλογα δημιούργησε ένα τεράστιο οικονομικό κενό σε όσες χώρες αγόρασαν τα λεγόμενα τοξικά ομόλογα μεταξύ αυτών και η Ελλάδα. Αναγκάστηκε έτσι το κράτος να βγει

στις αγορές για δανεισμό προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες που δημιουργήθηκαν και δεν μπορούσαν να πληρωθούν λόγω έλλειψης χρημάτων. Αυτό σε συνδυασμό με την επί μακρόν κακοδιαχείριση των δημόσιων εσόδων. Την πληθώρα των υπαλλήλων που είχαν προσληφθεί στο Ελληνικό δημόσιο εξυπηρετώντας ψηφοθηρικούς σκοπούς του εκάστοτε κυβερνητικού σχηματισμού της χώρας, καθώς και σε σχέση με την αδυναμία παραγωγής εσόδων οδήγησαν την χώρα στον οικονομικό όλεθρο με συνέπεια να υπάρχουν χιλιάδες κλειστές επιχειρήσεις, πάνω από ένα εκατομμύριο άνεργοι, χιλιάδες αυτοκτονίες πτώση της βιομηχανικής παραγωγής, πτώση της αγοράς ακινήτων και δεκάδες άλλες επιπτώσεις που παρουσιάζουν αλυσιδωτή συνάφεια μεταξύ τους. Μία σειρά από δράσεις οι οποίες αναφέρονται στο προηγούμενο κεφάλαιο και αφορούν στο σύνολό τους στην ανάπτυξη στην χώρα καθώς και την διευκόλυνση της επιχειρηματικής ευημερίας, την μείωση της ανεργίας αλλά και την αύξηση της εξωστρέφειας των εμπορικών δραστηριοτήτων της χώρας θα μπορούσε να επιφέρει την αλλαγή στην Ελλάδα, δημιουργώντας τις κατάλληλες προοπτικές για να έρθει η χώρα στην θέση που τις αξίζει να βρίσκετε. Η Ελλάδα είναι η γη της επαγγελίας όπως πολλοί την χαρακτηρίζουν, εδώ από αρχαιοτάτων χρόνων άνθησαν δεκάδες οικονομίες λόγω της πληθώρας των ευκαιριών που έχει έτοιμες για εκμετάλλευση. Είναι χρέος όλων μας να επιδιώξουμε την αλλαγή αυτής της κατάστασης και να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τις επόμενες γενεές που θα κατοικήσουν σε αυτή την όμορφη χώρα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Απο το διαδίκτυο

- 1) <http://www.news.gr>
- 2) <http://www.vpodomes.com>
- 3) <http://www.inegsee.gr>
- 4) www.statistics.gr
- 5) <http://www.zougla.gr>
- 6) <http://www.newstime.gr>
- 7) www.wikibooks.com
- 8) <http://www.imerisia.gr>
- 9) www.news247.gr
- 10) www.wikipedia.com
- 11) <http://thesecretrealtruth.blogspot.com>
- 12) <http://infognomonpolitics.blogspot.gr>
- 13) <http://www.sardelis-ike.gr>

Απο βιβλία

- 1) Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση και η Ελλάδα. Εκδότης economia PUBLISHING, Βασίλης Αγγελόπουλος 2009.